

A fost creat un nou set de politici economice pentru a dezvolta competitivitatea țării

3

Ministerul Finanțelor caută bani pentru majorarea veniturilor la buget

4

Republica Moldova în vizorul oficialilor europeni

5

Moldovenii care muncesc peste hotare au trimis acasă în opt luni peste un miliard de dolari

Valoarea transferurilor de valută din străinătate în favoarea persoanelor fizice (rezidente și nerezidente) prin băncile din Republica Moldova a crescut în opt luni cu 8,8 la sută, până la 1 miliard 21 de milioane de dolari SUA, relatează MOLDPRES cu referire la date ale Băncii Naționale a Moldovei (BNM).

Este al patrulea an consecutiv în care remiterile sunt în creștere, după ce, în timpul crizei economice, transferurile s-au redus cu 30 la sută. Transferurile de bani din străinătate efectuate în favoarea persoanelor fizice, rezidente și nerezidente, au revenit pe creștere în 2010, dar se află sub nivelul de dinaintea crizei, când intrările de bani pe canalul transferurilor prin bănci au atins în 2008 aproximativ 1 miliard 660 de milioane de dolari SUA.

În cazul în care volumul remiterilor din iulie și august se va menține până la sfârșitul anului, suma acestora s-ar putea apropia de cifra înregistrată în anul ce a precedat criza. În luna iulie, remiterile s-au cifrat la 156 de milioane de dolari SUA, iar în august – la 152 de milioane de dolari SUA.

Datele BNM arată că în august

cea mai mare pondere în transferuri a avut-o rubla rusească, respectiv, 37,2 la sută, cel mai înalt nivel înregistrat vreodată, după care urmează moneda unică europeană, cu o cotă de 32 la sută și dolarul SUA – 30,8 la sută.

Studiul Băncii Mondiale (BM) „Migrația și fluxurile de remiten-

țe: tendințe recente”, făcut public săptămâna trecută, a constatat că Republica Moldova ocupă locul cinci într-un top alcătuit de BM, cu o pondere de 24% a transferurilor emigranților în Produsul Intern Brut în anul 2012.

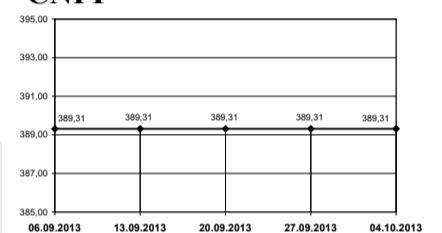
Cetățenii Republicii Moldova care muncesc peste hotare au

transferat, în anii 1999-2012 și în opt luni ale lui 2013, prin băncile moldovenești, familiilor sau rudelor, peste 12 miliarde de dolari SUA. Cea mai mare parte din această sumă a fost cheltuită pentru consum curent și procurări de imobile, mașini și alte bunuri.

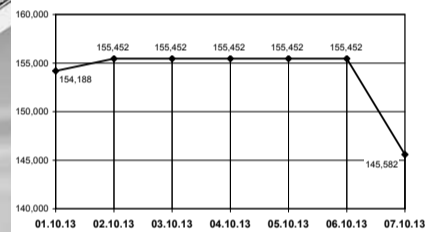
MOLDPRES

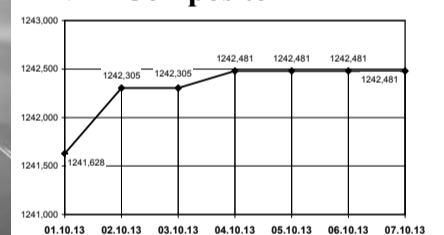
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar 9.10.2013

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	13.1346
EUR	1	17.8256
UAH	1	1.6053
RON	1	4.0188
RUB	1	0.4073

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

În perioada 30 septembrie – 04 octombrie 2013 pe piața bursieră au fost înregistrate 38 tranzacții cu acțiunile a 13 emitenți. Volumul total al tranzacțiilor a constituit 66,4 mil. lei.

Circa 78% din volumul total reprezintă tranzacțiile efectuate pe piața interactivă (Secția de Bază a Bursei). Prețul de piață al acțiunilor „Moldindconbank” a crescut de la 80 până la 95 lei. Acțiunile „Moldova-Agroindbank” s-au tranzacționat cu 1000 lei și acțiunile „Victoriabank” – cu 27 lei. Prețul acțiunilor societății „Tipografia-Donduşeni” s-a micșorat de la 2 până la 1 leu. Cele mai tranzacționate au fost valorile mobiliare ale companiei din Chișinău „Interior” – 18 tranzacții la prețul de 15 lei.

În Secția Tranzacțiilor Directe, în cadrul licitațiilor cu strigare au fost vândute 4 pachete de acțiuni în sumă de 14,6 mil. lei.

Bursa de Valori a Moldovei prestează servicii de consulting în domeniul activității licențiate (bursiere).

Informații la telefonul: 022 27-76-36.

www.moldse.md

Bursa de Valori a Moldovei

În atenția acționarilor, Societăților pe Acțiuni și participanților profesioniști ai pieței financiare!

Ziarul Capital Market, în baza campaniei de abonare pentru anul 2014 desfășoară acțiunea „Abonează-te la ziarul Capital Market”.

Abonații vor primi o reducere de 10 la sută la publicarea raportului financiar.

Pe lângă aceasta, abonații ziarului vor putea, în calitate de bonus, să obțină informația despre anunțurile și dările de seamă ale Societăților pe Acțiuni publicate anterior în ziar.

CAPITAL Market

Împreună în lumea finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Compania „Grawe-Carat Asigurări” a fost exclusă din componența emitenților de „Carte Verde”

COMUNICAT DE PRESĂ

al Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule

Adunarea generală extraordinară a membrilor Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule a decis să excludă compania de asigurări „Grawe-Carat” SA din componența membrilor cu drepturi depline ai Biroului Național. Celelalte companii, emitente ale certificatului de asigurare „Carte Verde” – „Asito”, „Moldasig”, „Donaris Group”, „Moldova Astrovaz”, „Klassika Asigurări” și „Victoria Asigurări” au fost aspru sancționate.

Astfel de decizii dure au fost adoptate în urma auditului pieței certificatelor de asigurare „Carte Verde” din Moldova, care a scos la iveală încălcări ale regulamentului și legislației comise de către toate companiile de asigurări, emitente ale certificatului „Carte Verde”. „Ca urmare a examinării Raportului de monitorizare privind respectarea de către companiile membre a legislației în domeniul asigurării obligatorii de răspundere civilă auto, precum și a deciziilor organelor de conducere ale Biroului Național, prezentat de către Consiliul de Administrație și având ca temei Statutul BNAA se sancționează cu avertisment companiile de asigurări-membre cu drepturi depline ale BNAA”.

Prin urmare, compania „Grawe-Carat Asigurări” a fost avertizată în mod repetat (din cauza încălcărilor, statutul de membru al sistemului a fost suspendat pentru o perioadă de jumătate de an în august 2008), din care cauză a și fost exclusă din cadrul emitenților de „Carte Verde”. „În baza Statutului BNAA, precum și având în vedere sancționarea anterioară cu suspendarea temporară a calității de membru cu drepturi depline, a exclude „Grawe-Carat Asigurări” din componența membrilor cu drepturi depline ai BNAA, cu retragerea autorizației de a elibera certificate internaționale de asigurare „Carte Verde”.

Începând cu 10 octombrie 2013 „Grawe-Carat Asigurări” este lipsită de dreptul de a elibera (emite) certificate internaționale de răspundere civilă auto „Carte Verde”. Totodată, „Grawe-Carat Asigurări” poartă răspundere deplină pentru toate obligațiile asumate în baza contractelor de „Carte

Verde” încheiate de către companie până la data de 9.10.2013.

Deciziile dure adoptate de Adunarea generală extraordinară a membrilor BNAA au la bază încălcările tot mai frecvente de pe piața certificatului de asigurare „Carte Verde” din Moldova. Această situație ar putea duce la colapsul pieței moldovenești de asigurare „Carte Verde” și ar putea pune în pericol îndeplinirea obligațiilor internaționale ale companiilor de asigurare moldovenești în general. În consecință, acest lucru ar fi putut duce la excluderea Republicii Moldova din Sistemul Internațional „Carte Verde” (în 2001 a fost un asemenea precedent – când calitatea de membru a R. Moldova a fost suspendată pentru jumătate de an). La ora actuală R. Moldova este atent monitorizată de către oficiul central al Sistemului Internațional „Carte Verde” din Bruxelles. Toate acestea din cauza numărului tot mai mare de cazuri asigurate survenite, ceea ce generează creșterea pierderilor în sistemul „Carte Verde”.

Informație. Sistemul Internațional de asigurare de răspundere civilă auto „Carte Verde” funcționează din 1951. Scopul principal este de a regulariza pretențiile persoanelor păgubite ca urmare a accidentelor de circulație, cu participarea automobiliștilor străini, în conformitate cu legislația națională a țării unde s-a produs accidentul. Birourile Naționale „Carte Verde” sunt membre ale organizației unice – Consiliul Birourilor din Bruxelles, care activează sub egida Grupului de lucru pentru transportul rutier al Comitetului pentru transport terestru al Comisiei Economice a Națiunilor Unite pentru Europa. Membri ai Sistemului „Carte Verde” sunt 45 de țări: Federația Rusă, toate statele Europene, Israel, Marocco, Tunis și Iran. În Moldova sistemul „Carte Verde” funcționează începând cu 2001. Atribuțiile biroului „Carte Verde” din Moldova au fost delegate Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule. În cadrul Biroului Național, în calitate de emitenți ai certificatelor „Carte Verde” participă șase companii – „Asito”, „Moldasig”, „Donaris Group”, „Moldova Astrovaz”, „Klassika Asigurări” și „Victoria Asigurări”.

Tentativă abuzivă de a lipsi încă un operator de dreptul de a emite „Carte Verde”

COMUNICAT DE PRESĂ

al companiei de asigurări «Grawe Carat Asigurări» SA

După ce în februarie 2013 din Sistemul Internațional „Carte Verde” a fost exclusă compania de asigurare „Moldcarg” S.A., recent majoritatea companiilor de asigurare locale participante la acest sistem, au exclus în mod abuziv din acest sistem alt operator – Compania „Grawe Carat Asigurări” SA (Grawe).

Această încercare abuzivă de restrângere a concurenței pe piața de asigurări a fost votată la 27 septembrie 2013 de către companiile de asigurări: „Moldasig” S.A., „Asito” S.A., „Victoria Asigurări” S.A. și „Klassika Asigurări” S.A. în cadrul adunării generale a membrilor Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule (BNAA).

Grawe atrage atenția autorităților publice competente și publicului larg, că la ședința din 27 septembrie 2013, decizia de excludere a fost luată în lipsa motivată și anunțată din timp a reprezentatului Grawe și, până în prezent, Compania nu a fost informată oficial despre vreo decizie planificată sau adoptată, aflând despre aceasta doar din presă. Totodată, la adoptarea deciziei, Companiei nu i s-a respectat dreptul de a face cunoștință cu acuzațiile aduse de BNAA și de a clarifica alegațiile înaintate.

Politica Grawe a fost și este de a fi unul din partenerii care aplică standarde corecte pe piața asigurărilor și de a susține concurența loială în beneficiul clienților. În calitate de unică companie pe piață care face parte dintr-un grup european de asigurări, Grawe întotdeauna a depus efort să promoveze peste hotarele țării imaginea pieței moldovenești de asigurări și a sistemului „Carte Verde” și constituie un exemplu bun de stabilitate financiară.

Decizia neîntemeiată a BNAA poate fi privită ca o tentativă a anumitor jucători de pe piața de asigurări să restrângă concurența pe unul din segmentele cu cele mai mari vânzări și profituri. Procedura urmată de BNAA cu greu poate fi calificată drept una corectă și trans-

parentă dacă patru companii pot exclude pe a cincea în absența sa fără a-i acorda șansa să aducă explicații și argumente. Acest comportament nu se încadrează în standardele internaționale și, în final, dăunează sistemului asigurărilor din Republica Moldova și clienților din această țară.

Atenționăm că comportamentul negândit al membrilor BNAA direcționat contra concurenței loiale pune în pericol calitatea de membru al Republicii Moldova în Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurare „Carte Verde” și, implicit, reduce posibilitatea cetățenilor și agenților economici de a avea acces la „Carte Verde” pe piața locală.

Grawe nu va accepta excluderea sa ilegală din Sistemul Internațional de Asigurare „Carte Verde” și, având încredere în supremația legii, recurge la toate căile legale prevăzute de legislația Republicii Moldova.

DESPRE BNAA:

Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule (BNAA) este unica asociație profesională creată în temeiul Legii nr. 414 din 22.12.2006 printre atribuțiile căreia intră acordarea autorizației de a emite certificatul de asigurare „Carte Verde”, supraveghează emitenții și retrage respectivele autorizații.

DESPRE

„GRAWE CARAT ASIGURĂRI” S.A.

„GRAWE Carat Asigurări” S.A. face parte din grupul GRAWE, un concern financiar internațional cu sediul central în Austria (Grazer Wechselseitige Versicherung AG), care este prezent pe piața moldovenească din anul 2002 în calitate de companie cu drept de prestare a serviciilor în domeniul asigurărilor de viață, iar din 2009 și în domeniul asigurărilor generale. Activele companiei locale constituie circa 351 mil. lei. Grawe este angajatorul a circa 500 cetățeni moldoveni.

Sectorul financiar al Republicii Moldova va fi evaluat de FMI și de Banca Mondială

Un program al Băncii Mondiale și al Fondului Monetar Internațional de evaluare a sectorului financiar (Financial Sector Assessment Program – FSAP) se va derula în perioada 17 februarie – 5 martie 2014, la solicitarea autorităților Republicii Moldova, informează MOLDPRES.

Un comunicat al Băncii Naționale a Moldovei precizează că misiunea de evaluare are ca scop identificarea principalelor vulnerabilități ale sectorului financiar. Experții FMI și ai Băncii Mondiale (BM) vor prezenta, după încheierea misiunii, un set de recomandări privind depășirea acestora, precum și măsuri pentru dezvoltarea sectorului financiar în continuare.

În acest context, în perioada 3 – 4 octombrie curent, reprezentanții BM și ai FMI au desfășurat în Republica Moldova o misiune preparatorie, pe parcursul căreia au avut întrevederi cu reprezentanții Băncii Naționale a Moldovei, Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Ministerului Finanțelor și Fondului de garanțare a depozitelor în sistemul bancar.

Astfel, în cadrul întrevederilor au fost stabilite domeniile aferente pieței financiare care vor fi supuse evaluării FSAP, printre care pot fi evidențiate supravegherea sectorului financiar, guvernarea corporativă, gestionarea situațiilor de criză, dezvoltarea pieței de capital.

Programul de Evaluare a Sectorului Financiar (FSAP) a fost inițiat în anul 1999 și reprezintă o analiză cuprinzătoare și aprofundată a sectorului financiar al unei țări. În țările aflate în curs de dezvoltare și în țările cu economii emergente, evaluările din cadrul FSAP sunt efectuate de Fondul Monetar Internațional împreună cu Banca Mondială.

Ultima dată, sectorul financiar al Republicii Moldova a fost evaluat în cadrul FSAP în anul 2007.

Banca Mondială împărtășește opinia Ministerului Economiei și FMI privind creșterea economică de 5,5% în 2013

Banca Mondială împărtășește opinia Ministerului Economiei și Fondului Monetar Internațional că în anul 2013 creșterea economică va fi de 5,5% și nu de 4% prognozată anterior.

Potrivit Agenției „INFOTAG”, în prognoza economică actualizată a BM făcută publică luni, se spune că în 2014 economia va înregistra o creștere de 3,5%, iar pe termen mediu, este prognozată o creștere de circa 4,5%.

„Redresarea sectorului agricol, după o secetă severă și diminuarea producției din 2012, va constitui factorul determinant la creșterea mai înaltă a producției preconizată în a doua jumătate a anului 2013. În plus, creșterea puternică a remiterilor, determinate în special de investițiile mari în infrastructură din Rusia, vor susține creșterea continuă a consumului și a investițiilor”, consideră experții BM.

În același timp, experții afirmă că în 2014 ambii factori menționați se vor diminua, reducând traiectoria creșterii preconizate.

„Între timp, există probabilitatea ca cererea externă din partea celor mai mari parteneri comerciali să fie constrânsă: creșterea economică din Federația Rusă se încetinește, în timp ce redresarea UE va rămâne limitată. Din 2015, preconizăm cererea externă să crească, alimentând atât exporturile moldovenești cât și remiterile către Moldova”, spun experții.

Aceștia consideră că economia Moldovei s-a redresat în urma recesiunii din 2012.

„În al doilea trimestru al 2013, creșterea s-a accelerat până la 6,1%, determinând o majorare a PIB-ului în prima jumătate a anului cu 4,9%. Industria prelucrătoare a crescut cu 9,4%, în timp ce investițiile în infrastructura drumurilor și construcțiilor au stimulat extinderea industriei extractive cu 18,8% în prima jumătate a anului 2013. Consumul gospodăriilor a fost principalul factor al creșterii pe partea de cheltuieli (+5,8%), alimentat de majorarea remiterilor și salariilor. În pofida creșterii relativ bune (+ 4,5 la sută), investițiile fixe au o performanță insuficientă pentru a fi forța motrică a creșterii economice”, consideră BM.

La mijlocul anului 2013, totalul datoriei externe a constituit 81% din PIB. În general, poziția externă s-a îmbunătățit și a permis acumularea rezervelor valutare, în prezent acoperind peste 4,5 luni de import și 138% din datoria externă pe termen scurt. Politica monetară a fost consecventă cu nivelul de țintire a inflației de 5 +/-1,5 la sută. Până în luna august 2013, prețurile de consum au scăzut aproape până la limita inferioară a intervalului țintă, la 3,7% anual, datorită recoltei bune din 2013 și lipsei ajustărilor tarifelor la serviciile comunale.

Experții consideră că fiind o țară mică cu o economie deschisă, Moldova este vulnerabilă la condițiile climatice și economice globale, subliniind importanța unui management macroeconomic prudent.

„În vederea majorării perspectivelor de creștere, Moldova trebuie să accelereze reformele pro-investiționale și pro-export. Guvernul trebuie să-și concentreze eforturile de reformare în trei domenii – îmbunătățirea previzibilității unui mediu de afaceri stimulator, consolidarea stabilității sectorului financiar, îmbunătățirea echității și eficienței investițiilor publice, subvențiilor în agricultură”, consideră experții BM.

A fost creat un nou set de politici economice pentru a dezvolta competitivitatea țării

Republica Moldova trebuie să-și reconsidere strategia de marketing de țară și să se poziționeze ca un producător de mărfuri și servicii foarte calitative, a declarat Valeriu Lazăr, ministrul Economiei, în cadrul prezentării variantei finale a Foii de parcurs pentru ameliorarea competitivității.

Documentului respectiv i se acordă o atenție deosebită, în special, pentru că va fi prezentat la summit-ul de la Vilnius.

„Foaia de parcurs reprezintă o strategie de conformitate la realitățile de după aderarea la Acordul de creare a Zonei de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător cu Uniunea Europeană (DCFTA), acord care va determina transformări profunde ale societății moldovenești. În următorii 3-5 ani, va trebui să adoptăm peste 300 de directive și acte europene. Pe termen mediu și lung, aceste transformări vor aduce beneficii incontestabile, însă pe termen scurt, cea mai mare provocare rezidă în pregătirea instituțiilor și a întreprinderilor pentru a face față noilor realități”, a menționat Valeriu Lazăr.

Totodată, ministrul a subliniat că reformele structurale de această amploare trebuie susținute prin fonduri structurale din partea Uniunii Europene și a altor parteneri de dezvoltare, iar pe intern, în procesul de dezvoltare a competitivității trebuie implicată triada dintre întreprinderi, sectoare și societate. „Trebuie să înțelegem că suntem pe cont propriu și să ne preocupăm singuri de competitivitatea economiei. De exemplu, suntem parte la Acordul de Liber Schimb în cadrul CSI, dar nu valorificăm pe deplin toate oportunitățile acestei apartenențe. La fel și cu DCFTA. Dacă vom adera la UE, vom fi parte la o piață enormă cu 500 de milioane de consumatori și aceasta va necesita o reconsiderare a tuturor strategiilor de dezvoltare a țării”, a declarat Valeriu Lazăr.

INSTABILITATEA POLITICĂ ȘI CORUPȚIA TREBUIE DEPĂȘITE

„Foaia de parcurs este un lucru excelent și un instrument care lipsește guvernului care lucrează mai mult ca un „pompiet”. Documentul acumulează toate obiectivele și le structurează foarte bine, are scopuri și obiective foarte clare. Însă mesajele structurale nu se fac fără fonduri structurale, iar pentru a le accesa trebuie să ai o ofertă și o metodologie nu post-sovietică, ci una înțeleasă de cei de care depind aceste decizii”, spune expertul independent, Tatiana Lariușin.

Exercițiul de redresare economică și creșterea competitivității produselor moldovenești pe piața comunitară va fi supravegheat de experți străini. Până atunci însă, autoritățile noastre trebuie să identifice un nou model de dezvoltare generator de valoare adăugată, care să ne îmbunătățească și poziția în clasamentele internaționale, pre-

cum Global Competitiveness Index sau Cost of Business Doing Business.

În prezent, clasamentele privind competitivitatea arată că eficiența pieței forței de muncă din țara noastră este la un nivel destul de înalt și identic cu cel al pieței europene, însă mai scăzut comparativ cu cel mondial. În schimb, suntem mult în urmă în ceea ce privește transferul și aplicarea inovațiilor, piața mică și avem un nivel redus de dezvoltare a antreprenoriatului. Comparativ cu țările din regiune, România și Ucraina, suntem aproximativ în aceleași dimensiuni și valori, iar competitivitatea țării noastre coincide pe unele segmente, cum ar fi eficiența pieței bunurilor, dezvoltarea instituțională, educația și sănătatea.

„Politicele economice promovate până acum nu au fost sistematice și din această cauză mediul de afaceri autohton nici nu a simțit efectele pozitive ale acestora. Acum urmează să punem accent pe calitate și să eliminăm barierele în calea indicelui global de competitivitate”, consideră Octavian Calmăc, viceministrul Economiei.

Potrivit Global Competitiveness Index, factorii problematici care ne trag în urmă competitivitatea sunt nivelul înalt de corupție (17,9 puncte), instabilitatea politică (12,6 puncte), birocrăția instituțiilor guvernamentale (10,3 puncte) și accesul la finanțare (9,1 puncte).

„Nu putem obține un climat de afaceri prietenos fără un funcționar public, cariera cărui este orientată spre indicatorii de îmbunătățire a economiei naționale. De aceea, reforma descentralizării puterii trebuie făcută în complex, astfel ca sistemul să stimuleze dezvoltarea carierei funcționarilor publici în funcție de performanțele obținute”, afirmă Tatiana Lariușin.

Accentul Foii de parcurs este pus pe crearea unui mediu de afaceri favorabil, totodată abordând probleme de o importanță majoră pentru ameliorarea competitivității, precum resursele umane, accesul la finanțe, infrastructura transportului și energetică, infrastructura calității, societatea informațională, facilitarea comerțului, politica și administrarea fiscală, inovațiile și transferul tehnologic, concurența. Printre constrângerile și problemele identificate în Foaia de parcurs se numără deficitul de investiții generat de eficiența joasă a instituțiilor și costurile determinate de calitatea serviciilor publice acordate agenților economici, de cadrul legal și de reglementare, disponibilitatea și

competențele forței de muncă etc. De asemenea, documentul pune accentul pe intervenții de politici care pot îmbunătăți situația pe termen scurt și mediu, ținând sectoare și subsectoare concrete. Pentru a depăși aceste constrângeri, Foaia de parcurs pentru ameliorarea competitivității propune o serie de intervenții de politici, grupate într-o matrice, și o listă de acte legislative europene ce urmează a fi transpuse pentru implementarea Acordului de Asociere și a ZLSAC. În vederea implementării acțiunilor propuse de Ministerul Economiei, urmează a fi creat un Consiliu al competitivității, care să reprezinte, pe baze paritare, autoritățile publice și mediul de afaceri.

SECTORUL PRIVAT VREA SUSTENABILITATE ÎN ACȚIUNI

„E prima dată când se vorbește oficial că am ratat oportunitatea de a introduce instituții lucrative, odată cu aderarea la Organizația Mondială a Comerțului (OMC). Aderarea la OMC și la piețele europene este un proces important, deoarece are susținere financiară și tehnologică. Totodată permite transferul unui management eficient, atât de necesar pentru o economie de piață funcțională”, susține Tatiana Lariușin. În opinia sa, pentru ca să valorificăm măcar de data aceasta oportunitățile, sunt necesare transformări importante, mai ales că noțiunea de „reformă” este demult discreditată. Expertul mai spune că dacă în sectorul privat putem vedea multe companii ce concurează cu succes pe piețele externe, cum ar fi exportul de sucuri în Germania și Polonia, atunci un segment foarte mare din economie administrat de stat este extrem de ineficient.

„Suntem la un nivel foarte jos de dezvoltare și mă tem că va fi greu să putem concura cu companiile din Vest. Or, avem probleme mari la capitolul infrastructură, cadre, dar și legislație. De exemplu, Codul Muncii a rămas același din epoca sovietică și o astfel de legislație creează probleme mari companiilor”, menționează Raisa Bejan, vicepreședintele Uniunii Producătorilor de Zahăr. Potrivit Raisa Bejan, zahărul moldovenesc este exportat în UE de mai bine de 10 ani, cota sa fiind de 38 mii de tone anual, ceea ce înseamnă aproximativ 30% din volumul total de producere. Deși este un produs calitativ, zahărul de producție autohtonă este mai puțin competitiv pe piețele externe din cauza costurilor mari la resursele energetice.

Lilia PLATON

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații **Comisiei Naționale a Pieței Financiare**, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Aviz CNPF

Întru asigurarea respectării prevederilor art.6 din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare”, Comisia Națională a Pieței Financiare comunică rechizitele bancare pe care urmează să fie transferate taxele și plățile regulatorii de funcționare:

Cod fiscal 1007601001293; BC “Victoriabank” SA Filiala nr.11; Codul băncii VICBMD2X883; Cont bancar 2251311138

A plecat dintre noi Anatol Rotaru,

fizician, doctor habilitat în științe fizico-matematice, profesor universitar

Anatol Rotaru s-a născut la 14 octombrie 1949 în orașul Chișinău, făcându-și studiile la Școala Nr. 32 din sectorul Botanica, apoi la facultatea de fizică și matematică din cadrul USM, ca în 1993 să-și susțină teza de doctor habilitat sub conducerea marelui savant Sveatoslav Moscalenco.

Activitatea științifică a profesorului Anatol Rotaru a fost reflectată în circa 400 de lucrări științifice, inclusiv 3 monografii, publicate în țară și peste hotare.

Savantul și profesorul Anatol Rotaru a deținut și importante funcții de stat: viceministru al Științei și Învățământului (1989-1992); consilier principal pentru cercetarea științifică și învățământ al Parlamentului Republicii Moldova (1992-1994); președinte al Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică din cadrul Guvernului R.M. (2005-2008). Din 2009 a activat în calitate de șef al Direcției politici, management și monitorizare în sfera științei și inovării a Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM, director al Consiliului Consultativ de Expertiză al AȘM.

A fost decorat cu distincții științifice precum Premiul Tineretului din Republica Moldova pentru Știință și Tehnică (1982); Premiul Prezidiului AȘM (1985); Premiul Național în domeniul Științei și Tehnicii (2004); medalie de aur și medalie de argint, al V-lea Salon Internațional de Invenții și Tehnologii Noi “Новий час”, Sevastopol, Ucraina (2009).

Titluri Academice: a fost ales în calitate de membru al Academiei Internaționale de Informatizare (ONU); membru al Academiei de Științe din New-York; membru al Academiei Internaționale de Științe a Școlii Superioare (Moscova)

În aceste clipe grele suntem alături de familia, rudele, prietenii și colegii celui care a fost Anatol ROTARU. Exprimăm sincere condoleanțe în legătură cu trecerea sa prematură în lumea celor drepte.

Dumnezeu să-l odihnească în pace.

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770
Poșta Moldovei: PM21700
EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.
Nr. de înregistrare:
1003600114204, 27 octombrie 2003
FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE
CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
Președinte: Iurie FILIP,
Elena VASILACHE, Eugeniu VIȚU,
Zoia TULBURE, Nadejda FILIP.

REDACTOR-ŞEF:

Ghenadie TUDOREANU
Tel.: /373 22/ 229-445
REDACTOR-ŞEF ADJUNCT:
Tatiana SOLONARI
Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale:

capital@market.md, ziarulcm@gmail.com
TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)
CONT BANCAR: 225139437,
c/f 1003600114204,
BC “Eximbank - Gruppo Veneto Banca”, SA,
fil.11, Chișinău, BIC EXMMMD22436

În ziar au fost utilizate știrile agenției «Moldpres» și «InfoMarket»
Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.
Orice articol publicat în “Capital Market” reflectă punctul de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia PRAG 3

Ministerul Finanțelor caută bani pentru majorarea veniturilor la buget

Ministerul Finanțelor a elaborat deja politica bugetar-fiscală pentru anul 2014, or, aceasta are o serie de modificări și completări ce vizează majorări de taxe, accize și o serie de modificări privind activitatea unor agenți economici. Potrivit Ministerului Finanțelor, schimbările sunt operate pentru realizarea prevederilor Memorandumului privind Politicile Economice și Financiare aferente misiunii Fondului Monetar Internațional, dar și viitorului Acord de Liber Schimb Aprofundat și Comprehensiv dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

Astfel, conform politicii bugetar-fiscale pentru anul 2014, urmează ca la impozitul pe venit pentru persoanele fizice să fie majorate tranșele de venit impozabile, precum și a scutirii anuale personale și a scutirii anuale pentru persoanele întreținute, prin ajustarea acestora la rata inflației prognozată pentru anul 2014 (4,3%). "Scopul acestor modificări este susținerea persoanelor fizice cu venituri mici și transpunerea treptată a presiunii fiscale asupra populației cu venituri medii și mai sus de medii (costul acestei modificări va constitui 84,4 mil. lei)", se spune în nota informativă a Ministerului Finanțelor.

O altă măsură ține de acordarea dreptului de a deduce în scopuri fiscale cheltuielile suportate de către angajatori pentru asigurarea angajaților cu hrană și transport, conform unor criterii stabilite în Hotărârea Guvernului care reglementează obligațiile fiscale.

ACCIZELE LA ȚIGĂRI ȘI BĂUTURI VOR ARDE LA BUZUNAR

Potrivit modificărilor operate la capitolul accize, în politica bugetar-fiscală se spune că acestea vor crește atât pentru băuturile alcoolice cât și pentru țigări, ceea ce înseamnă de fapt noi scumpiri. La țigările cu filtru accizele și cota ad valorem va fi de 50 de lei + 31% față de 45 de lei + 24%, cât este în prezent, la țigările cu filtru, în timp ce la cele fără filtru acciza se va majora cu 20 de lei și va constitui 50 de lei pentru o mie de țigări.

În ceea ce privește băuturile alcoolice, la bere acciza va crește la 2,02 de lei pe litru comparativ cu 1,94 de lei cât este în prezent, la vinuri acciza se va majora cu 0,50 de lei, la 10,50 de lei pe litru, iar la alcoolul etilic acciza se va majora cu 3 la 73 de lei pe litru.

Ministerul Finanțelor își argumentează măsura de majorare a accizelor la băuturile alcoolice prin ajustarea acestora la rata inflației (4,3%) prognozată pentru anul 2014. "Măsura în cauză are drept scop neadmiterea afectării veniturilor fiscale prin deprecierea banilor ca urmare a fenomenului inflaționist (costul acestei măsuri va constitui +46,7 mil. lei). În timp ce acciza pentru produsele de tutun va fi majorată pentru ajustarea graduală a acestora la nivelul țărilor din regiune, inclusiv la standardele europene, fapt ce va permite acumularea de noi surse financiare la buget, precum și diminuarea consumului articolelor din tutun, mărfuri ce au o influență negativă asupra sănătății populației și a dezvoltării societății în general (costul acestei măsuri va constitui +156 mil. lei)".

ACCIZELE LA CARBURANȚI VOR CONSTITUI 3500 DE LEI PE TONĂ

În politica bugetar-fiscală pentru anul trecut, de majorarea accizelor nu scapă nici produsele petroliere.

Astfel, pentru o tonă de carburanți importată petroliștii vor trebui să achite în vamă 3500 de lei față de 3200 de lei pe tonă cât este în prezent. Iar în urma creșterii cotei accizelor pentru produsele petroliere importate se prognozează venituri mai mari la buget cu 168,2 mil. de lei. Modificările cotei accizelor la carburanți urmează a fi operate pentru racordarea acestora la mărimea creșterii anuale a produsului intern brut nominal prognozată pentru anul respectiv față de anul precedent (pentru anul 2014 – 9,3%).

AVOCAȚII, PLĂTITORI DE TVA

Unele dintre cele mai importante modificări de fond aduse Codului Fiscal sunt modificările referitoare la activitățile profesionale. Prin aceste modificări s-a încercat unificarea regimului de impozitare privind cabinetul avocatului, biroul asociat de avocați, notar public, executor judecătoresc, biroul individual al mediatorului și biroul asociat de mediatori. Principalele propuneri privind regimul de impozitare a acestor subiecți constau în: introducerea Taxei pe Valoarea Adăugată (TVA), astfel ei devin plătitori de TVA, în regimul Agențiilor Economice.

În esență, impunerea TVA pentru notari înseamnă de fapt majorarea costului serviciilor acestora.

De asemenea, în politica bugetar-fiscală este prevăzută trecerea de la regimul de impozitare ca persoane fizice la cota de 12% din venitul impozabil, asemănător persoanelor juridice. În esență, acest lucru ar însemna o reducere a taxei de impozitare de la 18% la 12%.

AGRICULTORII ÎȘI VOR PRIMI MAI REPEDE TVA-UL

În prezent, producătorii de produse agricole primare de fabricație proprie (producători agricoli) sunt impozitați cu cota de 20%, achită doar 40% din suma TVA calculată, restul de 60% rămâne la dispoziția agentului economic. Modificarea prevede plata integrală a sumei calculate cu dreptul de restituire a 60% din suma achitată, într-un termen de 30 zile. Or, producătorii agricoli vor resimți reducerea mijloacelor circulante și vor fi nevoiți să piardă resurse suplimentare cu restituirea TVA. În final, facilitatea privind plata efectivă doar a 40% din suma calculată de TVA nu va fi resimțită de producătorii agricoli. În același timp, există riscul că termenul de restituire să nu fie respectat și va lăsa loc abuzurilor din partea funcționarilor cu dreptul de control.

În același timp, se prevede restabilirea mecanismului de aplicare a TVA pentru producția agricolă primară și zahăr din sfeclă de zahăr prin aplicarea cotei standard a TVA de 20% cu acordarea dreptului la restituirea a 60% din suma TVA aferentă acestor livrări.

DEȘEURILE ȘI REZIDUURILE, TAXATE

În urma modificărilor operate la politica fiscală, deșeurile și reziduurile de hârtie și carton, cauciuc, plastic, cioburi de sticlă și sticlă, metale feroase și neferoase, reziduuri industriale care conțin metale sau aliajele lor vor fi supuse impozitării TVA. Ministerul Finanțelor își argumentează propunerea prin faptul că scutirile fiscale date conduc la distorsionarea sistemului fiscal național, complicarea administrării fiscale, apariția schemelor de evaziune fiscală, precum și pun în condiții inegale persoanele juridice care desfășoară activități în domeniul gestionării deșeurilor față de alte categorii de persoane juridice, ceea ce contravine principiului echității fiscale pus la baza sistemului fiscal național, care presupune tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.

CEI CARE ÎNCALCĂ REGIMUL VAMAL, SANȚIONAȚI DUR

Ministerul Finanțelor a stabilit sancțiuni fiscale pentru prezentarea tardivă, neprezentarea și/sau prezentarea informației neautentice. De exemplu, în cazul în care agențiile de Turism vor încălca aceste prevederi, vor fi sancționate cu 5%, 30% sau 100% din valoarea tranzacției efectuate către fiecare persoană fizică despre care se solicită informația.

AGENȚII ECONOMICE ÎN VIZORUL FISCIILUI

Agenții economice urmează să fie monitorizați în detaliu, în condițiile în care vor fi obligați să-și declare numărul de identificare fiscal localu activității. Acestea sunt menite să clarifice anumite situații mai mult de ordin tehnic care au apărut în procesul administrării fiscale. Aici se propune o nouă definiție de Cod Fiscal (număr de identificare fiscal), s-a introdus o definiție nouă de obiect supus înregistrării fiscale, și a fost modificată noțiunea de Subdiviziune. De asemenea, s-au introdus mai multe obligații privind declararea locului de impunere. Una din aceste cerințe este ca în termen de 15 zile din data încheierii actului juridic prin care a dat spre păstrare bunuri, să comunice date despre locul păstrării bunurilor date spre păstrare, conform modului stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

"Respectiva prevedere nu este decât o presiune suplimentară asupra antreprenorilor și este o cerință extrem de vagă, mai cu seamă că se referă la toți contribuabilii. Ea lasă spațiu liber Inspectoratului Fiscal Principal de Stat în stabilirea unor cerințe exagerate față de contribuabili", consideră Dumitru Budeanschi, director de program, Expert Grup.

Victor URSU

Banca Mondială recomandă elaborarea unui program multianual de subvenționare a sectorului agricol al Moldovei și consolidarea susținerii gospodăriilor mici

Specialistul pentru afaceri agricole din cadrul Corporației financiare internaționale, Felicia Pricop, a declarat, luni în cadrul unei conferințe organizate de oficiul Băncii Mondiale de la Chișinău că programul de durată va permite stabilirea unor reguli clare pentru sectorul agricol privat, precum și pentru îmbunătățirea planificării, implementării și evaluării programului de subvenționare. Potrivit sursei citate, programele anuale existente de subvenționare urmează să fie evaluate și revăzute. Astfel, în ultimii trei ani subvențiile pentru producătorii agricoli au constituit circa 0,5 la sută din PIB, totodată, circa 70-80 la sută din mijloace sunt obținute de gospodăriile mari, care reprezintă cu preponderență sectorul cerealielor.

"Această distribuție de mijloace a Fondului de subvenționare nu corespunde volumului de producere: cea mai mare parte a producerii este asigurată de gospodăriile de fermieri mici și mijlocii, de aceea această subvenționare nu este una proporțională. În ultimii ani, în pofida faptului că mărimea medie a subvenției a crescut, diferența dintre ajutorul statului gospodăriilor mari și celor mici a crescut. În consecință, s-a redus participarea gospodăriilor individuale mici în programul de subvenționare", a menționat Pricop.

Potrivit sursei citate, gospodăriile fermiere mici și mijlocii produc culturi cu o valoare adăugată mare și cel mai des companiile agricole mari se ciocnesc de greutatea financiară mare la efectuarea investițiilor. Experții Băncii Mondiale consideră că este nevoie să se limiteze în mărime subvențiile pentru un beneficiar și să se accentueze ajutorul statului pentru achiziționarea de către gospodăriile mici a utilajului și tehnologiilor moderne, să se reducă programele mari orientate pe implementarea inovațiilor și a tehnologiilor post-producere. În consecință, acest lucru va permite atragerea tinerilor în sectorul agricol și soluționarea problemelor deficitului de cadre, va crește calitatea producției și adaptarea ramurii agricole moldovenești pe piața internațională.

Experții BM susțin ideea reformării și modernizării Serviciului Fiscal al Moldovei și vor prezenta rezultatele evaluării acestuia până la sfârșitul decadei a doua a lunii octombrie

Potrivit unui comunicat al IFPS, experții Băncii Mondiale, care au venit pentru evaluarea serviciului fiscal au făcut o asemenea declarație în cadrul întrevederii cu șeful instituției, Ion Prisăcaru.

Ei au menționat că la elaborarea raportului de evaluare a Serviciului Fiscal Principal de Stat vor colabora cu reprezentanții acestei structuri, dar și cu asociații de profil din Moldova. În cadrul întrevederii, Ion Prisăcaru a menționat că actuala conducere a IFPS planifică să îmbunătățească relațiile dintre fisc și mediul de afaceri, păstrând și echilibrul dintre respectarea benevolă a legislației fiscale de către contribuabili și aplicarea măsurilor legale de percepere a taxelor și impozitelor. El a dat o apreciere înaltă a reacției rapide a Băncii Mondiale care a răspuns demersului IFPS și a trimis un grup de experți pentru evaluarea potențialului instituției. În baza acestei evaluări, va fi elaborată Strategia de reformare și modernizare a IFPS, iar concluziile experților independenți vor oferi o evaluare corectă și obiectivă a potențialului acestuia.

Ion Prisăcaru a menționat importanța cooperării dintre IFPS și alți parteneri de dezvoltare, precum BRIT/USAID, Agenția Fiscală a Suediei etc și a subliniat că această cooperare este importantă atât pentru instituție, cât și pentru contribuabili. Șeful IFPS a mai menționat că actuala conducere a instituției promovează politica de elaborare și aplicare noilor produse electronice pentru susținerea contribuabililor. Potrivit lui, uneori se manifestă imperfecțiunea actualei legislații, fapt care diminuează eficiența fiscalului. Prisăcaru a mai subliniat necesitatea perfecționării nivelului de pregătire profesională a angajaților IFPS.

InfoMarket

Republica Moldova în vizorul oficialilor europeni

La finele săptămânii trecute, Republica Moldova a găzduit două mari evenimente la care au participat peste 200 de reprezentanți ai ONG-urilor din UE și Parteneriatul Estic (Armenia, Azerbaidjan, Georgia, R. Moldova, Ucraina). Oficiali europeni, prezenți la Forumul Societății Civile, au încurajat și apreciat eforturile țării noastre depuse pe traseul integrării europene. Astfel, conform Indicelui integrării europene, prezentat la Chișinău de experți naționali, dar și din afara țării, R. Moldova este lider între țările Parteneriatului Estic (PE) la toate capitolele privind integrarea în UE. Însă asta nu înseamnă că R. Moldova nu are restanțe, au afirmat autoritățile.

Potrivit Indicelui, Uniunea Europeană, cu cea mai mare piață comercială, a constituit un partener de încredere în anul precedent pentru țările din Parteneriatul Estic, inclusiv R. Moldova. În medie, cifra de afaceri cu UE constituie circa o treime din totalul cifrei de afaceri în țările PE. Cele mai intense relații comerciale UE le are cu R. Moldova și Azerbaidjan. Că UE este principalul investitor extern în R. Moldova, o demonstrează și faptul că trei pătrimi din stocul de investiții străine directe provin din statele UE. Țara noastră importă bunuri în valoare de 2,3 mld. USD sau 44,5% și face export de bunuri în sumă de 1,01 mld. USD sau 46,9% din total.

Deocamdată, comerțul dintre UE și RM se desfășoară în cadrul regimului Preferințelor Comerciale Autonome, care presupune un comerț asimetric cu UE. Toate mărfurile industriale sunt exportate din țara noastră în Uniunea Europeană fără a fi plătite taxe vamale. Produsele agroalimentare sunt exportate fără plata taxelor în cadrul cotelor prestabilite, iar importul mărfurilor din UE este supus aplicării tarifelor vamale.

Potrivit expertului economic Alexandru Fala, "indicele integrării europene pe dimensiunea economică arată că RM are relații destul de apropiate cu UE, datorate bunelor relații comerciale. De asemenea, avem relații bune pe dimensiunea investițională, ceea ce ne oferă o apropiere mai vizibilă decât alte țări din regiune. De asemenea, suntem în faza parafării și semnării Acordului de Liber Schimb, adică pe ultima sută de metri. Evident că pe ambele dimensiuni avem de lucrat. Pentru a obține beneficiile inerente acestui Acord, este nevoie de voință politică, de reforme autentice și aici factorul decisiv aparține atât autorităților, cât și întregii societăți,

mai ales mediului de afaceri. Este un dar pentru R. Moldova, dar, metaforic vorbind, acesta este "învelit" în multe "foi" și până a ajunge la toate standardele trebuie să depunem un efort mai mare pentru a înlătura "ambalajele" în care este învelit acest cadou frumos".

Potrivit experților, R. Moldova a înregistrat un progres considerabil privind negocierea Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (ALSAC), beneficiind de granturi europene în valoare de câteva milioane de euro, țara noastră fiind una din țările cu cele mai mari granturi europene per capita.

Beneficiile ZLSAC sunt atât de ordin economic, cât și social. Oricum, a precizat Luc Pierre Devigne, din cadrul Comisiei Europene, autoritățile urmează să explice și să argumenteze cetățenilor despre beneficiile Acordului. În mod special, convingerile se referă la mediul de afaceri, reprezentanții cărora vor fi nevoiți să facă față standardelor europene. De exemplu, deocamdată, R. Moldova nu poate exporta produse de origine animalieră. Acesta a mai specificat că îmbunătățirea climatului de afaceri ar spori exportul cu 16% și importul cu 8%.

Potrivit expertului economic Ion Tornea, principalele atuuri nu constau în abolirea sau reducerea taxelor vamale (de la începutul negocierilor privind ZLSAC, taxele medii de import din Republica Moldova au fost chiar mai mici decât din UE – 4,6% față de 5,9%), ci în desființarea barierelor non-tarifare (în primul rând cu referire la normele sanitare și fitosanitare, precum și a barierelor tehnice în calea comerțului).

În același timp, în urma creșterii investițiilor străine directe, va crește și competitivitatea R. Moldova. În acest context, experții vin cu o serie de recomandări în adresa autorităților, cum ar fi:

Asistarea instituțiilor din R. Moldova în consolidarea expertizei lor, în special pentru a îmbunătăți climatul de investiții în reglementarea comerțului internațional și administrare, precum și în domeniul sanitar și fitosanitar, infrastructură de calitate, respectarea normelor de concurență.

Asistarea în reformarea structurii a sectoarelor aferente Acordului (produse animaliere și produse din carne, băuturi, alte produse agricole primare și de prelucrare a produselor alimentare).

Punerea în aplicare a ZLSAC numai pe teritoriul vamal controlat de autoritățile oficiale ale Republicii Moldova, în paralel cu anularea preferințelor comerciale (regimul ATP) în Transnistria, ar avea consecințe negative pentru economia regiunii transnistrene și ar putea pune în pericol eforturile de reunificare a țării.

Crearea unui sistem de stimulente pentru companiile transnistrene, astfel

încât acestea să-și poată ajusta operațiunile la cerințele UE și, în același timp, să creeze lobby politic asupra elitelor în regiune pentru armonizarea cadrului de reglementare cu cel al UE.

Susținerea flexibilității pieței forței de muncă – să faciliteze redistribuirea forței de muncă pe sectoare, instruirea, îmbunătățirea competențelor angajaților (așa cum este de așteptat ca aproximativ 5% din forța de muncă efectivă ar trebui să schimbe acest sector ca urmare a transformărilor sectoriale după ZLSAC).

Asistență în aplicarea altor proiecte și programe sociale, așa cum este de așteptat ca în rândul categoriilor mai vulnerabile ale populației câștigurile din ZLSAC să fie mai mici decât cele ale populației cu nivel mediu sau peste mediu de venituri, în special, din cauza prețurilor la alimente.

Obiective Acord ZLSAC:

- creșterea economică durabilă și neinflaționistă;
  - creșterea calității bunurilor și competitivitatea lor;
  - stimularea comerțului dintre ambele părți;
  - oferirea accesului preferențial pe piețele UE;
  - crearea unei piețe comune;
  - asigurarea unei concurențe loiale pe piața internă
- Avantajele ZLSAC pentru exportatori:
- acces nelimitat, fără restricții tarifare la import pe piața comunitară a produselor agricole și industriale;
  - eliminarea taxelor vamale;
  - perspective clare de dezvoltare și stimularea a afacerilor comune;
  - perspective clare de export a produselor de origine animalieră;
  - preluarea standardelor europene și normelor aferente infrastructurii calității;
  - acces liber și necondiționat la piața comunitară a serviciilor;
  - dezvoltarea cadrului juridic național în domeniul concurenței;
  - acoperirea și extinderea protecției asupra obiectelor de proprietate intelectuală;
  - reorientarea de la comerț la producere;
  - posibilitatea acordării asistenței tehnice și financiare din partea UE;

Avantajele ZLSAC pentru importatori:

- acces la rețelele internaționale de distribuție și lansarea afacerilor pe plan internațional;
- creșterea investițiilor străine directe;
- predictibilitatea cadrului juridic bilateral – baza dezvoltării relațiilor de afaceri;
- eliminarea barierelor netarifare/tarifare și tehnice din calea comerțului;
- mecanism viabil de soluționare a litigiilor.

Cristina MIRON

Consiliul Concurenței va depune cerere pentru certificarea calității

La un an de la inițierea procedurii de reorganizare instituțională, Consiliul Concurenței anunță că a apărut necesitatea să se conformeze condițiilor de calitate prescrise de standardele internaționale – ISO, oferit de una dintre instituțiile europene abilitate cu funcție de certificare. Banca Mondială s-a arătat deja dispusă să finanțeze cheltuieli de aproape 50 mii de euro, în cazul în care se decide că Consiliul Concurenței îndeplinește toate condițiile pentru obținerea certificării.

Viorica Cărare,
președintele
Consiliului Concurenței

„Deocamdată, nici o autoritate publică centrală din Republica Moldova nu deține un astfel de certificat și sper ca a noastră să fie prima. Obținerea certificatului internațional de management al calității este un proces destul de costisitor și de durată, însă oportunitățile și impactul pe care le are acesta în activitatea unei instituții de supraveghere a concurenței sunt foarte benefice. Suntem acum la etapa de pregătire a pachetului de documente pentru depunerea cererii de certificare”, a declarat președintele Consiliului Concurenței, Viorica Cărare. Ea susține că cerințele pentru certificare sunt dificile, însă nu foarte greu de realizat, cu atât mai mult cu cât există și un grup de lucru care se ocupă nemijlocit de realizarea acestui scop. În plus, Consiliul dispune și de suportul unui expert american care asistă grupul de lucru și face transfer de experiență.

Pe moment, certificatul internațional ISO este standardul cu cea mai largă răspândire și deținătorul acestuia îl poate folosi în orice parte a lumii, indiferent dacă este instituție, autoritate publică sau companie din sectorul real al economiei. De fapt, această certificare nu înseamnă altceva decât recunoașterea din partea unei organizații certificatoare abilitate a faptului că sistemul de management al calității implementat îndeplinește cerințele standardului. „Deci, toate mecanismele și procedurile pe care le utilizăm acum în activitatea noastră vor fi algoritmizate cu standardele europene și internaționale. Dacă reușim să obținem acest certificat, vom schimba un stereotip frecvent, acela că în instituțiile de stat nu se lucrează, dar salariul se oferă. Management al calității este atunci când fiecare angajat știe cu exactitate ce are de făcut la fiecare etapă și cum să ajungă la scopul final al autorității. Sper mult ca în vara viitoare să depunem cerere spre obținerea certificatului respectiv”, susține președintele Consiliului Concurenței.

Viorica Cărare este de părere că organizația abilitată cu funcția de certificare a calității este extrem de exigentă și după aplicarea cererii, experții acesteia vin să verifice dacă situația descrisă corespunde realității. De regulă, controlul respectiv durează aproximativ 2-3 luni, după care se emite un act de evaluare și se pronunță decizia de acordare a certificatului. Procedura de control și evaluare se desfășoară în mod regulat, o dată în doi ani. Certificatul internațional de management al calității ISO permite participarea la ratingul mondial al autorităților de concurență, drept pe care Republica Moldova nu-l poate exercita în prezent.

„Noi vrem să oferim mai multă calitate la executarea funcțiilor și atribuțiilor instituționale. Dar nu trebuie să se confunde domeniul nostru de activitate, căci nu avem competențe directe în ceea ce privește protejarea intereselor consumatorilor. Însă întreaga activitate a Consiliului Concurenței se realizează în beneficiul final al cetățenilor, deoarece pe o piață nedistorsionată de practici anticoncurențiale, ca efect al liberei concurențe, crește calitatea produselor și a serviciilor, la un preț mai redus”, a spus Viorica Cărare.

Lilia PLATON

ORDONANȚĂ

cu privire la suspendarea operațiunilor bancare la conturile curente ale unor societăți pe acțiuni

Nr. 45/3-O din 20.09.2013
Monitorul Oficial nr. 216-220/1485 din
04.10.2013

* * *

Prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 38/12 din 08.08.2013 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 177-181, art. 1243) s-a prescris persoanelor cu funcții de răspundere ale unor societăți pe acțiuni prezentarea și publicarea în presă a raportului anual asupra valorilor mobiliare pentru anul 2012. Nu toate societățile au executat prevederile pct. 1 din Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 38/12 din 08.08.2013.

Reieșind din cele menționate, în temeiul art. 9 alin. (1) lit. c) și art. 25 alin. (2) din Legea nr. 192-XIV din 12.11.1998 "Privind Comisia Națională a Pieței Financiare" (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126 BIS), art. 1 alin. (2), art. 54 din Legea nr. 199-XIV din 18.11.1998 "Cu privire la piața valorilor mobiliare" (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 183-185, art. 655), art. 2 alin. (2) din Legea nr. 1134-XIII din 02.04.1997 "Privind societățile pe acțiuni" (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 1-4, art. 1), Instrucțiunii cu privire la conținutul, mo-

dul de întocmire, prezentare și publicare a raportului anual asupra valorilor mobiliare al societății, aprobată prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 18/10 din 14.05.2010 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 150-152, art. 539), Comisia Națională a Pieței Financiare

DECIDE:

1. Se suspendă operațiunile bancare la conturile curente ale unor societăți pe acțiuni (conform anexei) pînă la conformarea acestora cerințelor legislației, cu excepția operațiunilor de alimentare a conturilor respective și a decontărilor cu bugetul public național.

2. Se informează Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și instituțiile financiare privind restricțiile aplicate asupra societăților pe acțiuni nominalizate în anexă.

3. Controlul asupra executării prezenței ordonanțe se pune în sarcina Direcției monitorizare emitenți și a reprezentanților teritoriale ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

4. Prezenta ordonanță intră în vigoare la data adoptării.

VICEPREȘEDINTELE COMISIEI
NAȚIONALE A PIEȚEI FINANCIARE

Iurie FILIP

Chișinău, 20 septembrie 2013. Nr. 45/3-O.

Anexă la Ordonanța CNPF nr. 45/3-O din 20 septembrie 2013

Nr. d/o	Denumirea societăților pe acțiuni	Adresa juridică	IDNO
1.	ÎNTEPRINDEREA DE TRANSPORT AUTO "PETRICANCA" S.A.	mun. Chișinău, str. Petricani, 19	1002600018051
2.	S.A. "ARTEZIANA-17"	mun. Chișinău, str. Pădurii, 17	1003600013499
3.	S.A. "AVICOLA-TALMAZ"	r-nul Ștefan Vodă, s. Talmaza	162008072
4.	S.A. "CIMS-73"	mun. Chișinău, șos. Muncești, 123 "a"	1004600023512
5.	S.A. "AUTOSERVICE-PÎRLIȚA"	r-nul Ungheni, s. Pîrlița	155018073
6.	ÎNTEPRINDEREA MIXTĂ "FABINDLAPTE" S.A.	or. Căușeni, șos. Tighina, 10	1002600006595
7.	S.A. "ÎNTEPRINDEREA DE COLECTARE ȘI DESFACERE ANENII NOI"	r-nul Anenii Noi, s. Bulboaca	1003601000302
8.	S.A. PENTRU APROVIZIONARE ȘI DESFACERE "AGROINDSERVICE"	or. Nisporeni, str. Toma Ciobă, 2	1004609002952
9.	ÎNTEPRINDEREA MIXTĂ "VELA" S.A.	r-nul Ștefan Vodă, s. Palanca	1008608002045
10.	S.A. "AGROTEHNICA"	or. Strășeni, str. Miron Costin, 8	1004600071731
11.	S.A. "BAS-APARAT"	mun. Chișinău, str. București, 12A	1008600019393
12.	S.A. "CERAMICA"	or. Căușeni, str. Tighina, 1	1003608000530
13.	S.A. "ELECTRON-SERVICE"	mun. Chișinău, str. M. Costin, 25	1003600126586
14.	S.A. "FERTILITATEA-HÎNCEȘTI"	or. Hîncești, str. M. Kogălniceanu, 3	1005605004508
15.	S.A. "FABRICA DE BERE VINDECEA LG"	or. Orhei, str. Vatra Iazului, 26	1007606002424
16.	S.A. "AVICOLA-BUCOVĂȚ"	r-nul Strășeni, s. Bucovăț, str. V. Alecsandri, 1	1003600152422
17.	S.A. "AVICOLA VADUL LUI VODĂ"	r-nul Criuleni, s. Bălăbănești	1003600079903
18.	S.A. "ALET"	mun. Chișinău, str. Bucuriei, 12A	1002600035845
19.	Î. P. P. A. C. "DIONISIMUS" S.A.	r-nul Nisporeni, s. Vărzărești	1003609013252
20.	S.A. "MECSERVICE"	mun. Chișinău, str. Codrilor, 12	1003600015024
21.	S.A. DE MONTAJ ȘI CONSTRUCȚII "SMC-4"	or. Hîncești, str. 31 August, 105	1004605002998
22.	S.A. "FABRICA DE CONSERVE ANENII NOI"	or. Anenii Noi, str. Concilierii Naționale, 2	1003601003989
23.	S.A. "IALCONSTRUCT"	or. Ialoveni, str. Iurii Gagarin, 47	1004600043525
24.	S.A. "AVICOLA-ORHEI"	r-nul Orhei, s. Piatra	1003606006697
25.	S.A. "CONSTRUCȚIA-24"	or. Orhei, str. C. Negruzzi, 91	1003606009849
26.	S.A. "FABRICA DE FERMENTARE A TUTUNULUI DIN ORHEI"	or. Orhei, str. C. Negruzzi, 99	1003606014502
27.	S.A. ÎNTEPRINDEREA DE ACHIZIȚII ȘI DESFACERE A PRODUCȚIEI AGRICOLE "LIVADA"	r-nul Orhei, s. Peresecina	145048140
28.	S.A. BAZA "AUTOFAR"	r-nul Căușeni, s. Căinari, str. Ștefan-Vodă	1004608000227
29.	S.A. "CAMION"	or. Anenii Noi, str. Chișinăului, 76	1003601002580

30.	S.A. "DOMANDA"	mun. Chișinău, șos. Muncești, 621	1002600035351
31.	S.A. "EX-PROD-TRANS"	mun. Chișinău, str. Uzinelor, 4	1002600046429
32.	S.A. "INVESTCOM"	mun. Chișinău, str. Gh. Tudor, 3	1002600044573
33.	S.A. "BICOTRA"	mun. Chișinău, str. Columna, 170	1003600134077
34.	S.A. "AGROMONTAJ STRĂȘENI"	or. Strășeni, str. A. Izbaș, 2	1003600098850
35.	S.A. "EDILITAR"	or. Căușeni, str. Polenickin, 21	1005608001357
36.	S.A. "SEMINȚE-AGRO"	mun. Chișinău, str. Albișoara, 84/6	1003608004594
37.	S.A. "COMERȚ-PETROL"	mun. Chișinău, str. Columna, 90	1003600136369
38.	S.A. "COMPLECONS"	mun. Chișinău, str. Industriala, 26	1007600025757
39.	S.A. "FORJACOM"	mun. Chișinău, str. Columna, 170	1003600106883
40.	S.A. "CEREALEPROIECT"	mun. Chișinău, str. Uzinelor, 2	1004600021507
41.	S.A. "FERTILITATEA-MĂRCULEȘTI"	r-nul Florești, or. Mărculești, str. Sovhozului, 20	1013607000888
42.	S.A. "AGROMEC-ZĂBRICENI"	r-nul Edineț, s. Zăbriceni	133013561
43.	S.A. "AUTO-REAL"	mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, 137	1003602000402
44.	S.A. "DIANA"	or. Fălești, str. A. Donici, 1	1003602010414
45.	S.A. "FERTILITATEA-OCNIȚA"	or. Ocnița, str. 50 ani ai Biruinței, 83	1003604013501
46.	S.A. "FERTILITATEA-SOROCA"	or. Soroca, str. Ocoliri, 3	1005607003424
47.	ÎNTEPRINDEREA DE COLECTARE ȘI LIVRARE "FRIGORIFER" S.A.	or. Ocnița, str. 50 ani ai Biruinței, 1	1005604004279
48.	S.A. "GĂINUȘA"	r-nul Sîngerei, s. Bilicenii Vechi	1003602026370
49.	"ÎNTEPRINDEREA DE COLECTARE ȘI DESFACERE-GLODENI" S.A.	or. Glodeni, str. Ștefan cel Mare, 1	1003602024088
50.	"ÎNTEPRINDEREA PENTRU REPARAȚIA ȘI DESERVIREA TEHNICII-SÎNGEREI" S.A.	r-nul Sîngerei, s. Grigorăuca, str. Centrală, 64	1006602004881
51.	S.A. "MEC COMUNAL-TRANSPORT"	mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, 191	121039947
52.	S.A. "MERCURII"	or. Dondușeni, s. Tîrnova, str. Gării, 23	1006600021567
53.	S.A. "NATUR-TELECON"	r-nul Telenești, s. Negurenii	1006606005428
54.	S.A. PENTRU ACHIZIȚIE ȘI DESFACERE "NECTAR-NORD"	or. Rîșcani, str. Vi. Komarov, 26	1003602034942
55.	S.A. "PORUMB"	mun. Bălți, str. B. Glavan, 1	1003602033738
56.	S.A. "PRUTTRANSAUTO"	r-nul Briceni, or. Lipcani, str. Libertății, 225	1005604003320
57.	S.A. "FABRICA DE VINURI DIN TELENEȘTI"	or. Telenești, str. Dacia, 29	1003606005542
58.	S.A. "CDC"	mun. Comrat, str. Lenin, 5	1003611002145
59.	S.A. "COMPANIA BUGEAC"	or. Vulcănești, str. Iurii Gagarin, 62	127010863
60.	S.A. "INLAV"	or. Vulcănești, str. Komsomolskaia, 42	1004611002186
61.	S.A. "MECONS-COMRAT"	mun. Comrat, str. Ialpușkaia, 35	1003611011529
62.	S.A. "AGROCON-1"	or. Cahul, bd. Victoriei, 11	1003603001428
63.	S.A. "STAȚIUNEA TEHNOLOGICĂ DE MAȘINI CAHUL"	or. Cahul, str. M. Viteazul, 6	1005603001743
64.	S.A. "FRUCTE"	or. Basarabeasca, str. K. Marx, 5	125004356
65.	S.A. "SPECIAL-AUTOSERVICE"	or. Taraclia, str. Voczalinaia, 89	1003610000443
66.	S.A. "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	or. Taraclia, str. Voczalinaia, 65	1003610000708
67.	S.A. "COMPLEX"	or. Taraclia, str. Voczalinaia, 18	1003610000683
68.	S.A. "BUSUIOC SUD"	or. Cahul, str. Ștefan cel Mare, 17	1003603010259
69.	S.A. "PEPINERIA PISCICOLĂ ZONALĂ CAHUL"	r-nul Cahul, s. Crihana Veche, str. Hîncești, 40	1002603001030
70.	S.A. "IARGARA-AGROMONTAJ"	r-nul Leova, or. Iargara, str. Mioriței, 24	1003605151682
71.	S.A. "AGROTEHSERVICE"	or. Taraclia, str. Pervomaiskaia, 73	1003610003064
72.	S.A. "BAZA INTERGOSPODAREASCĂ DE TRANSPORT AUTO NR. 8"	or. Cahul, str. Muncii, 1	1003603006397
73.	S.A. "PROT-CANTEMIR" (S.A. "ÎNTEPRINDEREA RAIONALĂ PENTRU REPARAȚIE ȘI DESERVIREA TEHNICII")	r-nul Cantemir, s. Cania, str. 31 August, 38	1004603003887

**Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piața bursieră
(Perioada 30 septembrie - 4 octombrie 2013)**

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
30.09.13 12:45	MD14REZA1001	SA "REZACO"	31,00	19358	600098,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	27224	71,11	30,00
01.10.13 14:31	MD14ROTD1004	S.A. Tipografia "ROTDONOR"	1,00	161990	161990,00	Vinzare Cumparare	172526	93,89	1,00
02.10.13 14:31	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	95,00	36	3420,00	Vinzare Cumparare	4967794	0,00	100,00
02.10.13 14:31	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	95,00	1617	153615,00	Vinzare Cumparare	4967794	0,03	100,00
03.10.13 11:34	MD14ANCM1002	SA "JANCOM"	39,66	47925	1900705,50	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	95779	50,04	10,00
03.10.13 14:31	MD14INTR1000	SA "INTERIOR"	15,00	17	255,00	Vinzare Cumparare	83653	0,02	10,00
03.10.13 14:31	MD14INTR1000	SA "INTERIOR"	15,00	36	540,00	Vinzare Cumparare	83653	0,04	10,00
03.10.13 14:31	MD14INTR1000	SA "INTERIOR"	15,00	27	405,00	Vinzare Cumparare	83653	0,03	10,00
03.10.13 14:31	MD14INTR1000	SA "INTERIOR"	15,00	9	135,00	Vinzare Cumparare	83653	0,01	10,00
03.10.13 14:31	MD14INTR1000	SA "INTERIOR"	15,00	2	30,00	Vinzare Cumparare	83653	0,00	10,00
03.10.13 14:31	MD14INTR1000	SA "INTERIOR"	15,00	36	540,00	Vinzare Cumparare	83653	0,04	10,00
03.10.13 14:31	MD14INTR1000	SA "INTERIOR"	15,00	1	15,00	Vinzare Cumparare	83653	0,00	10,00
03.10.13 14:31	MD14INTR1000	SA "INTERIOR"	15,00	9	135,00	Vinzare Cumparare	83653	0,01	10,00
03.10.13 14:31	MD14INTR1000	SA "INTERIOR"	15,00	22	330,00	Vinzare Cumparare	83653	0,03	10,00
03.10.13 14:31	MD14INTR1000	SA "INTERIOR"	15,00	9	135,00	Vinzare Cumparare	83653	0,01	10,00
03.10.13 14:31	MD14INTR1000	SA "INTERIOR"	15,00	2	30,00	Vinzare Cumparare	83653	0,00	10,00
03.10.13 14:31	MD14INTR1000	SA "INTERIOR"	15,00	2	30,00	Vinzare Cumparare	83653	0,00	10,00
03.10.13 14:31	MD14INTR1000	SA "INTERIOR"	15,00	18	270,00	Vinzare Cumparare	83653	0,02	10,00
03.10.13 14:31	MD14INTR1000	SA "INTERIOR"	15,00	18	270,00	Vinzare Cumparare	83653	0,02	10,00
03.10.13 14:31	MD14INTR1000	SA "INTERIOR"	15,00	9	135,00	Vinzare Cumparare	83653	0,01	10,00
03.10.13 14:31	MD14INTR1000	SA "INTERIOR"	15,00	9	135,00	Vinzare Cumparare	83653	0,01	10,00
03.10.13 14:31	MD14INTR1000	SA "INTERIOR"	15,00	2	30,00	Vinzare Cumparare	83653	0,00	10,00
03.10.13 14:31	MD14LUSM1002	SA "LUSMECON"	28,79	91	2619,89	Vinzare Cumparare	261164	0,03	50,00
03.10.13 14:31	MD14MOEL1006	SA "MOLDELECTROMONTAJ"	75,00	850	63750,00	Vinzare Cumparare	55620	1,53	100,00
03.10.13 14:44	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	120,00	1070	128400,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	1315442	0,08	100,00
04.10.13 11:30	MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	125,00	96000	12000000,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	2000000	4,80	50,00
04.10.13 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1000,00	27374	27374000,00	Vinzare Cumparare	1037634	2,64	200,00
04.10.13 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1000,00	304	304000,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,03	200,00
04.10.13 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1000,00	23068	23068000,00	Vinzare Cumparare	1037634	2,22	200,00
04.10.13 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1000,00	62	62000,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,01	200,00
04.10.13 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1000,00	100	100000,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,01	200,00
04.10.13 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1000,00	100	100000,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,01	200,00
04.10.13 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1000,00	263	263000,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,03	200,00
04.10.13 14:31	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	120,00	1323	158760,00	Vinzare Cumparare	1315442	0,10	100,00
04.10.13 14:31	MD14DUSE1002	SA "TIPOGRAFIA - DONDUSENI"	1,00	581	581,00	Vinzare Cumparare	11509	5,05	10,00
04.10.13 14:31	MD14FDPO1002	SA "FABRICA DE PAINE ORHEI"	10,00	11	110,00	Vinzare Cumparare	135013	0,01	10,00
04.10.13 14:31	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	27,00	10	270,00	Vinzare Cumparare	25000091		10,00
TOTAL				382363	66448769,39				

**Statistica tranzacțiilor extrabursiere
pentru perioada 30.09.2013-04.10.2013
Tipul tranzacției: Vnzare-cumpărare**

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. DAAC Hermes grup, MUN. CHIȘINĂU	MD14MARS1000	1	1	640	1280	0
2. DC-ȘURA, OR. CAHUL	MD14DASU1006	1	2	343	343	1,72
3. ANTICOR S.A., DURLEȘTI	MD14ANTO1001	55	4	122	2440	0,31
4. PLOVDIV S.A., CHIȘINĂU	MD14PLOV1002	1	2	611	1222	0,04
5. ZORILE, MUN. CHIȘINĂU	MD14ZORI1001	18	3	332	23665	0,01
Total			12	2048	28950	

Tipul tranzacției: Moștenire

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. AVICOLA-TALMAZ S.A., TALMAZ	MD14AVTA1007	10	2	202	2020	0,03
2. INTERPARES PRIM, MUN. CHIȘINĂU	MD14ASIP1008	1	3	1892	1892	0
3. CIMIȘLIA, CIMIȘLIA	MD14LIAC1000	1000	1	103	103000	0,2
4. DAAC Hermes grup, MUN. CHIȘINĂU	MD14MARS1000	1	4	2672	2672	0
5. BEERMASTER Î.M., BĂLȚI	MD14BEMA1004	9	1	4	36	0
6. CASA MOBILEI, CHIȘINĂU	MD14CMOB1000	20	1	15	300	0,01
7. TIREX-PETROL Î.M., CHIȘINĂU	MD14TIRP1008	6	2	800	4968	0
8. B.C. BANCA DE ECONOMII S.A.	MD14BECM1002	5	1	476	6669	0
Total			15	6164	121557	

Tipul tranzacției: Donație

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. DAAC Hermes grup, MUN. CHIȘINĂU	MD14MARS1000	1	1	1152	1152	0
2. B.C. MOLDINDCONBANK	MD14MICB1008	100	1	1962	150015	0,03
3. CRIOCONSTRUCȚIA S.A., OR. CRIULENI	MD14ASCC1009	1	3	105954	65691	7,26
4. LEMNAR S.A., CHIȘINĂU	MD14LEMN1007	15	3	11344	101529	2,58
5. MOLD-NORD, OR. FĂLEȘTI	MD14MDND1008	20	1	684	16190	0,03
Total			9	121096	334577	

Tipul tranzacției: aport la C.S.

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. HIDROPOMPA S.A., CHIȘINĂU	MD14HIDR1006	10	1	109319	859575	9,87
2. VIS-a-VIS-RETRO S.A., M. CHIȘINĂU	MD14VISR1001	10	2	11033	1716013	40,28
Total			3	120352	2575588	

Nr. de cereri de vânzare	Nr. de cereri de vânzare	IDNO emitențului	Emitentul valorilor mobiliare	Numărul înregistrării de stat al valorilor mobiliare în pachet, unități	Prețul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	% din volumul emisiei mobiliare, lei	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data începerii licitației	Termenul de valabilitate al cererii
1	263	100360008549	SA "FLOARE - CARPET"	1023070	25,00	2557675000	16,81	10,00	18.09.2013	17.10.2013	30.10.2013
2	267	100860300482	"Combinatul materialilor de construcție din or. Cahul" SA	209000	2,50	5225000,00	49,96	10,00	25.09.2013	24.10.2013	24.10.2013
3	270	100360001336	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	36224	10,63	385061,12	2,23	10,00	01.10.2013	04.10.2013	16.10.2013
4	271	100360000731	SA "TRANSSTRO"	1226	5,31	651006	0,99	10,00	01.10.2013	04.10.2013	16.10.2013
5	272	10036000702	SA "TAHNI"	2271	3,72	8448,12	0,18	10,00	01.10.2013	04.10.2013	16.10.2013
6	273	100260007950	SA "CUMAI" SA	1398	39,85	55710,30	0,82	100,00	01.10.2013	04.10.2013	16.10.2013
7	274	100360000708	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	9535	3,72	35470,20	2,75	20,00	01.10.2013	04.10.2013	16.10.2013
8	275	100360007903	SA "AVICOLA - VADUL - LUI - VODA"	139000	0,53	73670,00	1,49	1,00	01.10.2013	04.10.2013	16.10.2013
9	278	100360010734	SA "VODA - VIN"	5961	5,00	29805,00	16,15	10,00	04.10.2013	09.10.2013	11.10.2013
10	279	100360010734	SA "VODA - VIN"	2970	5,00	14850,00	8,05	10,00	04.10.2013	09.10.2013	11.10.2013
11	280	100360010684	SA "FABRICA DE BRINZETURI DIN CAHUL"	2222	2,00	4444,00	0,82	20,00	07.10.2013	10.10.2013	11.10.2013

PLANUL DE NEGOCIERI
sesiunea bursieră din 09 Octombrie 2013

Oferte/cereri comerciale la BVM la data de 8.10.2013

Коммерческие предложения на ФБМ на 8.10.2013 г.

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.	Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	25,00	1023070,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	60,00	6529,00
MD14TULA1005	"Combinatul materialelor de constructie din or.Cahul" SA	0,00	2,50	209000,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	70,00	300,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	10,63	36224,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	95,00	28,00
MD14TRAN1008	SA "TRANSSTROI"	0,00	5,31	1226,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	100,00	126,00
MD14IAHN1003	SA "IAHNI"	0,00	3,72	2271,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	115,00	4195,00
MD14CIUA1009	IM "CIUMAI" SA	0,00	39,85	1398,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	120,00	4535,00
MD14DEUN1007	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	0,00	3,72	9535,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,00	1794,00
MD14AVAD1005	SA "AVICOLA - VADUL - LUI - VODA"	0,00	0,53	139000,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,99	335,00
MD14ODVN1004	SA "ODA - VIN"	0,00	5,00	5961,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	125,00	800,00
MD14ODVN1004	SA "ODA - VIN"	0,00	5,00	2970,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	130,00	924,00
MD14RINZ1002	SA "FABRICA DE BRINZETURI DIN CAHUL"	0,00	2,00	2222,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	138,00	683,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1044,00	480,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	150,00	1141,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1045,00	733,00	MD14MCAR1008	SA "MOLDCARTON"	0,00	0,20	2025,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1045,18	6016,00	MD14MCAR1008	SA "MOLDCARTON"	0,00	10,00	190,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1100,00	103,00	MD14MEZO1000	SA "MEZON"	0,00	10,00	2000,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1185,00	322,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	90,00	554,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1200,00	1781,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	95,00	36,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1210,00	5,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	96,00	240,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1225,00	55,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	100,00	22822,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1300,00	615,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	115,00	428,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1375,00	25,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	145,00	34,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1400,00	95,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	150,00	300,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1487,00	8,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	200,00	144,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1500,00	4,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	299,00	196,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1560,00	100,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	390,00	4247,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1800,00	100,00	MD14MIOA1005	SA "MIOARA"	0,00	1,00	4086,00
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	0,00	9,00	5,00	MD14MITE1006	SA "MIDGARD TERRA"	0,00	2,00	984,00
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	0,00	10,00	144,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	29,00	30,00
MD14ALET1005	SA "ALET"	0,00	0,10	106970,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	30,00	30,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	2,99	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	33,00	128,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	3,00	1365,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	40,00	54,00
MD14APRO1001	SA "APROMAS"	0,00	5,75	4112,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	60,00	100,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	6,00	13800,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	95,00	116,00
MD14AVCO1000	SA "AVICOLA "	0,00	25,00	26602,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	120,00	100,00
MD14AVIP1003	SA "AVIS PRIM"	0,00	0,30	3804,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	199,99	130,00
MD14BALT1008	SA IM "BALTEANCA"	0,00	6,00	242100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	147,00	20,00	0,00
MD14BATI1003	SA "BASTINA"	0,00	20,00	25,00	MD14MTUR1005	SA "MOLDOVA - TUR"	0,00	12,00	4568,00
MD14BAZA1003	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FLORESTI"	0,00	10,00	4850,00	MD14NEL11003	SA "FABRICA DE CONFECTII 'IONEL"	0,00	4,00	3697,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	40,00	56342,00	MD14NEL11003	SA "FABRICA DE CONFECTII 'IONEL"	0,00	5,50	357,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	64,50	49,00	MD14NEL11003	SA "FABRICA DE CONFECTII 'IONEL"	0,00	6,50	3310,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	200,00	88,00	MD14NICO1002	SA "NICODIM"	0,00	0,17	34697,00
MD14BETA1007	SA "BETON ARMAT"	100,00	20,00	0,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI 'INLAC"	0,00	4,99	1150,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	175,00	93,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI 'INLAC"	0,00	5,00	117875,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	180,00	516,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI 'INLAC"	0,00	6,00	5427,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	245,00	834,00	MD14NOCA1000	SA "BETACON"	0,00	10,00	20,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	250,00	4021,00	MD14NTEH1006	SA UZINA EXPERIMENTALA DE UTILAJ TEHNOLOGIC "INTEH"	0,00	15,00	30,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	270,00	169,00	MD14NUSA1004	SA "GAINUSA"	0,00	0,70	144497,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	280,00	509,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	0,10	20,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1000,00	50,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	1,00	1759,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1150,00	145,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	17,00	30,00
MD14CAHA1004	SA "CARAHASANI-VIN"	0,00	150,00	5000,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	20,00	11630,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	23,00	3965,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	93,00	102,00
MD14CEPU1006	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	20,00	9000,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	100,00	2346,00
MD14CERA1008	SA "CERAMICA_T"	0,00	1,60	331579,00	MD14PIEE1000	SA Intreprinderea Mixta "PIELE"	0,00	14,00	30,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	9,99	255,00	MD14PIEL1001	SA "PIELART"	0,00	25,00	4,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	15,00	129229,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	0,50	26277,00
MD14CICU1007	SA "PISCICULTORUL"	0,00	5,00	9930,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	5,25	106300,00
MD14CIMA1009	SA "ICAM"	0,00	5,00	139,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	8,05	115000,00
MD14COBI1006	S.A. "Combustibil-Solid"	0,00	1,20	2054,00	MD14RAP11009	SA "AUTORAPID"	0,00	5,00	434,00
MD14COBI1006	S.A. "Combustibil-Solid"	0,00	6,00	514,00	MD14REME1002	SA "REMEDIIUM FARM 306"	0,00	2,00	833,00
MD14CONO1004	SA "CONSMONT"	0,00	4,15	1930,00	MD14REVI1007	SA "TRANSSERVICE"	0,00	10,00	100,00
MD14COPA1008	SA "INTREPRINDEREA DE COLECTARE A VITELOR SI A PASARILOR"	0,00	8,00	13717,00	MD14RFOC1001	SA "MARFCONSUM - SUD"	0,00	10,00	200,00
MD14CORM1002	SA DE PRODUCERE A NUTRURILOR "COMBICORM"	0,00	30,00	1390,00	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	1,55	24000,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	7,00	990,00	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	10,00	107729,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	10,00	19377,00	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	25,00	88,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	17,90	23000,00	MD14ROCO1000	SA "NOROC"	0,00	5,00	7886,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	18,00	13310,00	MD14ROZA1009	IM "SUDZUCKER-MOLDOVA"	0,00	30,00	2000,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	48,45	58176,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	20,00	6550,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	50,00	23511,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	25,00	816,00
MD14CRIS1004	SA "CUPCINI - CRISTAL"	0,00	10,15	43349,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	30,00	6458,00
MD14CUPC1008	SA "CEREALE CUPCINI"	0,00	30,00	4,00	MD14SECA1007	SA "MICARNES"	97,00	25,00	0,00
MD14DEUN1007	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	0,00	1,00	13332,00	MD14SERV1005	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN COSNITA"	0,00	6,00	50,00
MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	0,00	115,00	958,00	MD14SLIR1003	SA "SLI"	0,00	30,00	1100,00
MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	0,00	125,00	2202,00	MD14SPIL1005	SA "SPICUL"	0,00	6,00	4171,00
MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	0,00	140,00	2280,00	MD14SPRE1003	SA "SPERANTA"	0,00	4,00	23868,00
MD14FEST1003	SA "FORESTCOM"	0,00	70,00	4475,00	MD14STEJ1009	SA "STEJOUR"	0,00	50,00	106,00
MD14FLAU1001	SA "FLOAREA SOARELUI"	0,00	250,00	945,00	MD14STEJ1009	SA "STEJOUR"	0,00	95,00	20,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	17,50	368,00	MD14SUCS1007	SA "SUCCES"	0,00	10,00	183690,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	18,00	391,00	MD14SUDT1005	SA "SUD TRANS"	0,00	2,60	22973,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	19,99	646,00	MD14TAXI1007	SA "TAXI SERVICE"	0,00	20,00	330,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	20,00	317,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	25,00	522,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	21,50	2184,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	50,00	724,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	22,36	21196,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	100,00	1028,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	26,00	140,00	MD14TEBS1007	SA "TEBAS"	0,00	10,00	68,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	27,00	168,00	MD14TERM1005	SA "TERMOTRANSAUTO"	0,00	20,00	26634,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	32,00	297,00	MD14TICO1006	SA "TIPAR - COLOR"	0,00	5,00	26351,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	36,00	158,00	MD14TIRE1001	SA "TIPOGRAFIA-RECLAMA"	0,00	7,50	800,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	38,00						

**Consiliul
S.A. "Drumuri Ialoveni"**

anunță convocarea adunării extraordinare a acționarilor societății, cu prezența acționarilor, pe data de 24 octombrie 2013 la ora 11.00 pe adresa: or. Ialoveni str. Chilia 2a. Începutul înregistrării – ora 10.00, sfârșitul înregistrării – 10.45.

ORDINEA DE ZI:

1. Majorarea capitalului social al SA „Drumuri Ialoveni” prin înregistrarea emisiei suplimentare de acțiuni
2. Aprobarea raportului de estimare a valorii de piață a aporurilor nebănești în contul achitării valorilor mobiliare subscrise.
3. Aprobarea rezultatelor emisiei suplimentare de acțiuni și a listei subscriitorilor.
4. Aprobarea modificărilor în Statutul Societății pe acțiuni „Drumuri Ialoveni”.
5. Aprobarea listei persoanelor care au dreptul la semnarea documentelor în instituțiile de Stat.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este întocmită la situația din 09 octombrie 2013.

Pentru participare la adunare acționarii persoane fizice urmează să prezinte buletinul de identitate, iar reprezentanții acestora și procura perfectată în modul stabilit de lege.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele privind ordinea de zi a adunării începând cu 14 octombrie 2013, orele 8.00-17.00, de luni până vineri, în incinta blocului administrativ al S.A. „Drumuri Ialoveni”.

Informații la tel. 0268 29360, 0268 29393.

**Stimați acționari
ai S.A. "Drumuri-Soroca"**

În temeiul deciziei Consiliului Societății din 04 octombrie 2013, organul executiv al societății anunță convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. „Drumuri-Soroca” pe data de 25 octombrie 2013, pe adresa: or. Soroca, str. Budde Feofania, 27.

ORDINEA DE ZI:

1. Privind majorarea capitalului social al societății prin înregistrarea emisiei suplimentare de acțiuni și aprobarea hotărârii privind majorarea capitalului social;
2. Aprobarea rezultatelor emisiei suplimentare de acțiuni și a listei subscriitorilor;
3. Repartizarea profitului net obținut în anul 2012 de către SA Drumuri-Florești;
4. Aprobarea modificărilor și completărilor la statutul societății „Drumuri-Soroca”;
5. Aprobarea listei persoanelor, care au dreptul la semnarea documentelor în organele de stat.

Înregistrarea acționarilor 13:00 – 14:00
Începutul adunării 14:00.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare va fi întocmită conform situației la data de 10 octombrie 2013.

Pentru participarea la adunare acționarii – persoane fizice vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor vor prezenta buletinul de identitate și procura autentificată, în modul stabilit.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi începând cu 15 octombrie 2013, orele 9.00-12.00, de luni până vineri, pe adresa: or. Soroca, str. Budde Feofania, 27.

Organul executiv

**În atenția acționarilor S.A.
„ELEVATORUL IARGARA”!**

SC „Ceba Grup” SRL, numărul de identificare de stat-cod fiscal 1007608000804, anunță oferta publică de preluare benevolă a acțiunilor emitentului S.A. „ELEVATORUL IARGARA”, numărul identificării de stat-cod fiscal 1003605005073, cu sediul în str. 31 August 1989,3, or. Iargara, r-l Leova

ÎN URMĂTOARELE CONDIȚII:

- tipul acțiunilor care constituie obiectul ofertei publice – acțiuni ordinare nominative, cod ISIN MD14ELIA1008;
- ofertantul în comun cu persoanele sale afiliate dețin – 230128 acțiuni ale emitentului;
- numărul de acțiuni ce constituie obiectul ofertei publice – 1261000 unități;
- prețul de procurare al unei acțiuni – 5 (cinci) lei;
- compania de brokeraj antrenată în procesul de derulare a ofertei publice – S.C. „BROKER M-D” S.A., licența pentru activitatea profesionistă pe piața valorilor mobiliare seria CNPF nr. 000602 din 04.05.2010;
- oferta publică este valabilă timp de 30 (trezeci) de zile, începând cu 09/10/2013 până la 07/11/2013 inclusiv;
- acționarii pot lua cunoștință de prospectul ofertei publice și obține informații suplimentare privind oferta în zilele de lucru între orele 9.00-17.00 la sediul S.C. „BROKER M-D” S.A. pe adresa mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 143 sau la telefonul 0 22 81 51 80;
- acționarii, care vor dori să vândă acțiunile în condițiile ofertei publice, urmează să depună cererile de vânzare a acțiunilor la sediul S.C. „BROKER M-D” S.A., amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 143, în fiecare zi de lucru între orele 9.00-17.00, pe toată perioada de acțiune a ofertei: 09/10/2013 – 07/11/2013 inclusiv.

Organul executiv al
SC „Ceba Grup” SRL

**Stimați acționari
C.P.C. "CEREALE-PRUT" S.A.!**

Organul executiv, conform deciziei Consiliului Societății din 02.10.2013, anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, cu prezența acționarilor, care va avea loc la 15 noiembrie 2013, la ora 11.00 la sediul Societății pe adresa: or. Ungheni, str. O. Ungureanu, 1. Înregistrarea participanților între orele 10.00 – 10.50

ORDINEA DE ZI:

1. Încetarea înainte de termen a împuternicirilor comisiei de cenzori. Delegarea împuternicirilor comisiei de cenzori către organizația de audit. Aprobarea comisiei de cenzori și stabilirea cuantumului retribuției serviciilor ei.
2. Aprobarea cuantumului retribuției serviciilor organizației de audit pentru anul 2013.

Lista acționarilor, care au dreptul să participe la adunarea generală, este întocmită conform situației la 10 octombrie 2013.

Acționarii se pot familiariza cu materialele referitoare la ordinea de zi a adunării generale a acționarilor, începând cu 05 noiembrie 2013 în zilele lucrătoare între orele 10.00-12.00 la sediul Societății, tel. 0-236-25179.

Acționarii pot participa la adunarea generală a acționarilor la prezentarea documentului ce certifică identitatea, iar reprezentanții acționarilor – și al procurii legalizate în conformitate cu legislația în vigoare.

SA "BRISCCO"

În conformitate cu articolul 54 al Legii cu privire la piața valorilor mobiliare anunța despre schimbarea în lista acționarilor, care dețin mai mult de 5% din acțiunile cu drept de vot: "CFATPO" SRL 6800 acțiuni (19.5%).

**Stimați acționari
I.M. «PRUT»S.A.!**

La 19.09.2013 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor cu cvorumul 62%. La adunare s-au discutat chestiunile din ordinea de zi și

**S-AU APROBAT
URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:**

- 1.1 Adunarea generală a acționarilor aprobă încheierea contractului de ipoteca a tuturor bunurilor imobile existente în prezent și în viitor, cu scopul asigurării tuturor obligațiilor ale terței companii, aferente Contractului de Credit cu BC „Moldova-Agroindbank” S.A., cu scopul de a suplini capitalul circulant.
- 1.2 Adunarea generală a acționarilor aprobă încheierea contractului de gaj a tuturor bunurilor mobile existente în prezent și în viitor, cu scopul asigurării tuturor obligațiilor ale terței companii, aferente Contractului de Credit cu BC „Moldova-Agroindbank” S.A.
- 1.3 Adunarea generală a acționarilor aprobă acordarea fidejusiunii și despăgubirii, cu scopul asigurării tuturor obligațiilor ale terței companii, aferente contractului de credit/împrumut cu ERSTE GROUP BANK AG, cu scopul de a suplini capitalul circulant.
2. A împuternici Administratorul Societății dl I. Scutelnic cu dreptul de a negocia și încheia, din numele Societății, a Contractului de Ipoteca, Contractului de Gaj, contractului aferent Fidejusiunii, precum și a altor contracte, documente și instrumente, ce țin de executarea deciziilor aprobate de prezenta adunare.
3. A înceta anticipat împuternicirile firmei de audit ICS "Baker Tilly Klitou and Partners" SRL. A aproba firma de audit SRL „Moldauditing” pentru efectuarea auditului obligatoriu ordinar al Societății pentru anul 2013. A aproba retribuția serviciilor firmei de audit.

Hotărârile adunării generale sunt publicate prescurtat. Acționarii sunt în drept să se informeze privind deciziile aprobate la oficiul Societății.

CAPITAL Market

*Împreună
în lumea
finanțelor*

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

**Acționarului
S.A. "Drumuri Criuleni"**

Consiliul S.A. „Drumuri Criuleni” anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor la data de 23 octombrie 2013 ora 14.00 în sala festivă a întreprinderii pe adresa: or. Criuleni, str. Stepelor, 5. Începutul înregistrării – 13.00. Terminarea înregistrării – 13.45.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la majorarea capitalului social al societății prin înregistrarea emisiei suplimentare de acțiuni și adoptarea hotărârii privind majorarea capitalului social.
2. Aprobarea rezultatelor emisiei suplimentare de acțiuni și a listei subscriitorilor.
3. Aprobarea modificărilor și completărilor în Statutul societății pe acțiuni „Drumuri-Criuleni”.
4. Desemnarea persoanelor împuternicite care vor semna, prezenta și înregistra la organele de stat abilitate documentele respective.
5. Autentificarea procesului-verbal al Adunării generale extraordinare a acționarilor.

Adunarea generală extraordinară a acționarilor se ține cu prezența acționarilor. Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală s-a întocmit la data de 08.10.2013.

Acționarii au dreptul să fie familiarizați cu materialele pentru ordinea de zi a adunării generale de la data 13.10.2013 de la ora 8.00 până la ora 17.00 în zilele de lucru: or. Criuleni, str. Stepelor, 5.

Acționarii să posede acte de identitate iar reprezentanții și procura asigurată în modul stabilit de lege.

**IN ATENȚIA ACȚIONARILOR
S.A. «Onaris»**

Întru necesitatea încetării înainte de termen a contractului individual de muncă, încheiat cu organul executiv al SA „Onaris” și numirii unui nou organ executiv al societății cu încheierea contractului individual de muncă respectiv, precum și în rezultatul refuzului administratorului SA „Onaris” de a convoca adunarea generală extraordinară a acționarilor societății dedicate chestiunilor menționate, acționarul majoritar al SA „Onaris” – SRL „DFPP Cenar” - anunță privind convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor la data de 13 octombrie 2013, ora 15.00 pe adresa RM, mun. Chișinău, str. Burebista, 120, în incinta SRL „DFPP Cenar”

CU URMĂTOAREA ORDINII DE ZI:

1. Cu privire la încetarea înainte de termen a contractului individual de muncă, încheiat cu organul executiv al SA „Onaris”, în temeiul prevederilor art. 73 alin. (7) al Legii privind societățile pe acțiuni și art. 263 lit. b) al Codului muncii;
2. Cu privire la numirea unui alt organ executiv al societății cu încheierea contractului individual de muncă respectiv;
3. Cu privire la ordinea autentificării semnăturilor președintelui și secretarului pe procesul-verbal al adunării generale.

Lista acționarilor cu dreptul de a participa la adunarea generală este întocmită la data de 1 octombrie 2013. Cu materialele chestiunilor incluse în ordinea de zi a adunării, acționarii pot lua cunoștința începând cu 2 octombrie 2013 pe adresa RM, Chișinău, str. Burebista, 120 (incinta SRL „DFPP Cenar”) între orele 9.00-12.00 cu excepția zilelor de odihnă.

Înregistrarea acționarilor va avea loc începând cu orele 14.00 до 14.45 în baza buletinelor de identitate, iar pentru reprezentanții acționarilor la fel și în baza procurii perfectate în modul stabilit.

**În atenția acționarilor S.A.
„ELEVATOR KELLEY GRAINS”!**

SC „Ceba Grup” SRL, numărul de identificare de stat-cod fiscal 1007608000804, anunță oferta publică de preluare benevolă a acțiunilor emitentului S.A. „ELEVATOR KELLEY GRAINS”, numărul identificării de stat-cod fiscal 1003608001881, cu sediul în str. Șoseaua Tighinei, 13, or. Căușeni,

ÎN URMĂTOARELE CONDIȚII:

- tipul acțiunilor care constituie obiectul ofertei publice – acțiuni ordinare nominative, cod ISIN MD14KELY1006;
- ofertantul în comun cu persoanele sale afiliate dețin – 353697 acțiuni ale emitentului;
- numărul de acțiuni ce constituie obiectul ofertei publice – 2221000 unități;
- prețul de procurare al unei acțiuni – 10 (zece) lei;
- compania de brokeraj antrenată în procesul de derulare a ofertei publice – S.C. „BROKER M-D” S.A., licența pentru activitatea profesionistă pe piața valorilor mobiliare seria CNPF nr. 000602 din 04.05.2010;
- oferta publică este valabilă timp de 30 (trezeci) de zile, începând cu 09/10/2013 până la 07/11/2013 inclusiv;
- acționarii pot lua cunoștință de prospectul ofertei publice și obține informații suplimentare privind oferta în zilele de lucru între orele 9.00-17.00 la sediul S.C. „BROKER M-D” S.A. pe adresa mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 143 sau la telefonul 0 22 81 51 80;
- acționarii, care vor dori să vândă acțiunile în condițiile ofertei publice, urmează să depună cererile de vânzare a acțiunilor la sediul S.C. „BROKER M-D” S.A., amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 143, în fiecare zi de lucru între orele 9.00-17.00, pe toată perioada de acțiune a ofertei: 09/10/2013 – 07/11/2013 inclusiv.

Organul executiv
SC „Ceba Grup” SRL

Годовая отчетность А О «Басарабяска – Сервиче»

- Отчетный период: 2012 год
- полное и сокращенное наименование акционерного общества: АО «Басарабяска – Сервиче»
- Номер и дата государственной регистрации эмитента: 125007150 от 09.11.1995 г.
- Юридический адрес, тел/факс: г. Басарабяска ул. К. Маркса, 95; /0297/22-1-93.
- основные виды деятельности: аренда.
- список должностных лиц эмитента:
  - председатель совета: Райлян В. Т.
  - председатель ревизионной комиссии: Голдан М. И.

8. структура уставного капитала эмитента по видам акций:

Тип ценных бумаг	Количество ценных бумаг, единицы	Номинальная стоимость ценных бумаг, лей	Доля в уставном капитале
Простые акции	95700	4	100%

9. список акционеров, которые на последний день отчетного периода владеют 5 и более процентов размещенных голосующих акций эмитента.

Полное наименование юридических лиц/физо	Кол-во голосующих акций	Доля в общем кол-ве голосующих акций эмитента, %
И П «Мештер -Гимишли»	58528	61,16
Райлян В. Т.	20480	24,4

Бухгалтерский баланс эмитента на конец отчетного периода:

Статьи баланса	На конец текущего отчетного периода, лей	На конец предыдущего отчетного периода, лей
Актив		
1. долгосрочные активы	-	272808
1.4 прочие долгосрочные активы	313377	325605
2.2 краткосрочная дебиторская задолженность	34728	17051
2.4 денежные средства	23278	37463
2.5 Прочие текущие активы	76282	54712
Баланс	389659	380317
Пассив		
3.1 уставной и добавочный капитал	305452	305452
3.3 нераспределенная прибыль(непокрытый убыток)	48762	39902
Итого по разделу 3.	354214	345354
5.3 краткосрочные начисленные обязательства	35445	34963
Баланс	389659	380317

Информация о прибыли и убытках за отчетный период:

Показатели	Текущий отчетный период, лей	Предыдущий отчетный период, лей
4. прочие операционные доходы	396974	210957
6. общие и административные расходы	288001	208299
7. прочие операционные расходы	113	1317
8. результат от операционной деятельности: прибыль(убыток)	8860	1314
10. результат от финансовой деятельности: прибыль (убыток)	8860	1314
13. прибыль(убыток) отчетного периода налогообложения	8860	1314
15. чистая прибыль (чистый убыток)	8860	1314
Количество акционеров	107	107

10. лица, подписавшие бухгалтерский баланс:

Директор:

Гл. бух.:

Гимишли Х. Д.

Иванова Д. Г.

Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” S.A.

anunță despre hotărârea primită la Adunarea Generală a Acționarilor din 12 august 2013, la care au fost prezenți 100% acționari.

ADUNAREA GENERALĂ A ACȚIONARILOR A DECIS:

- De a majora capitalul social al CA „Klassika Asigurări” S.A. cu 2 315 000 lei și a modifica în legătură cu aceasta documentele de constituire și datele înscrise în Registru de stat al persoanelor juridice.

Совет

АО «Басарабяска – Сервиче»

Сообщает о проведении годового Общего собрания акционеров 08 ноября 2013 года в 10:00 в здании Дом Быта №1, по адресу: г. Басарабяска, ул. К. Маркса 95, 2-й этаж, каб. 5. Начало регистрации в 9:00.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- отчет исполнительного органа о результатах работы за 2012 год.
- отчет ревизионной комиссии за 2012 год.
- отчет совета общества.
- избрание исполнительного директора АО «Басарабяска – Сервиче».
- избрание членов совета общества и председателя АО.
- утверждение устава предприятия в новой редакции.
- перспективы деятельности АО «Басарабяска – Сервиче».

Совет Акционерного Общества.

Consiliul «Tomai Vin» S.A.

aduce la cunostinta actionarilor, ca la data de 08.09.2013 a avut loc Adunarea actionarilor la care au fost prezenti 57 actionari detinatori a 160810 actiuni

AU FOST ADOPTATE URMATOARELE DECIZII:

- Aprobarea dării de seama a Consiliului Societatii, Organul Executiv si Comisiei de cenzori.
- Aprobarea Consiliului Societatii in urmatoarea component: Alexandru Gherman, Svetlana Braga, Irina Laptis, Domnica Canatui, Maria Apostol.
- Aprobarea Comisia de Cenzori a Societatii in urmatoarea componenta: Eudochia Sestovscaia, Ion Danu, Nina Bujac
- Alegerea auditorul pe anul 2013 – Firma “Audit” SRL.
- Alegerea Registraturului Independent pe anul 2013 – Registraturul Grupa Financiara.

Consiliul Societatii

In atentia acționarilor „Indmontaj” S.A.

Comunicat informativ cu privire la deciziile primite la Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor S.A. „Indmontaj”, cu sediul în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 92, convocată cu prezența acționarilor la 11 septembrie 2013.
Cvorumul adunării a constituit 64255 (70,18%) de acțiuni cu drept de vot.

AU FOST APROBATE URMĂTOARELE DECIZII:

- De a obține un credit de la BC „Victoriabank” pentru rambursarea creditelor care vor urma să fie încheiate cu banca.
- De a ipoteca imobilul SA „Indmontaj” în scopul asigurării executării contractelor de credit care vor fi încheiate cu bancă BC „Victoriabank” SA.
- de a aproba asigurarea executării obligațiilor conform contractului de credit care va fi semnat de către „Glorinal Imobil” SRL cu „Victoriabank” SA în baza contractului de investit și a bunului imobil SA „Indmontaj”.
- De a compensa de către SRL „Glorinal Imobil” cheltuielile suportate de SA „Indmontaj” și achitarea plății pentru gajarea imobilului.
- De a înputernici directorul SA „Indmontaj” cu dreptul de a semna din numele SA „Indmontaj” contractele de credit, gaj și alte documente pentru executarea deciziilor adunării extraordinare.
- Autentificarea procesului verbal al adunării extraordinare a acționarilor de președintele și secretarul a adunării iar identitatea semnăturilor lor să fie verificată de notar.

IFPS propune elaborarea și implementarea declarației pe venit precompletată

Șeful Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, Ion Prisăcaru, a convocat o ședință de lucru cu privire la necesitatea elaborării unui mecanism al declarațiilor precompletate ale persoanelor fizice și elaborarea unui concept bine structurat referitor la implementarea acestuia, transmite MOLDPRES.

În cadrul ședinței, șeful IFPS a menționat importanța redefinirii relației între cetățean și administrația publică, respectiv între contribuabil și administrația fiscală, în sensul facilitării accesului acestora la serviciile și informațiile publice, prin intermediul tehnologiei informației.

Pornind de la actuala procedură de depunere a declarației de venit, anevoioasă pentru anumite categorii de cetățeni, Ion Prisăcaru a punctat necesitatea ca organul fiscal să completeze și să expedieze contribuabilului declarația veniturilor acumulate, așa-numita declarație precompletată. Aceasta ar facilita participarea contribuabilului la exercițiul respectiv. Pentru implementarea mecanismului nominalizat s-a propus elaborarea unui program, cu acțiuni și termene concrete.

În context, Ion Prisăcaru a menționat că, pentru a veni în întâmpinarea doleanțelor contribuabililor, este necesar să fie depuse eforturi în sensul în care calitatea serviciilor publice on-line să dețină o poziție centrală în inițiativele privind dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor de guvernare electronică și managementul performanțelor în administrația publică. Trecerea de la serviciul off-line la cel on-line, acesta devenind disponibil pe Internet, reprezintă o îmbunătățire semnificativă a serviciului pentru mulți utilizatori. Informațiile și tranzacțiile vor fi astfel disponibile 24 ore pe zi, 365 zile pe an, a specificat șeful IFPS.

Proiectul inovativ de educație financiară sprijinit de BERD în Moldova a atras peste 7,5 milioane dolari SUA în depozite

Peste 20 000 de persoane din Republica Moldova au fost instruite pe parcursul ultimului an cum să-și gestioneze mai eficient mijloacele financiare într-un proiect de educație financiară sprijinit de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, informează MOLDPRES.

Un comunicat al BERD precizează că „peste 3 000 de persoane și-au deschis conturi care au atras un volum total de depozite de peste 7,5 milioane de dolari SUA în nouă luni”. Proiectul are ca scop dezvoltarea abilităților financiare ale persoanelor fizice și sporirea încrederii destinatarilor de remitențe să-și deschidă conturi bancare.

Patru bănci din Moldova, Moldova-Agroindbank, Mobiasbancă – Groupe Société Générale, Banca Socială și FinComBank, s-au alăturat acestei inițiative. Prezenți în filialele băncilor cu cel mai mare volum de tranzacții privind transferul mijloacelor bănești din străinătate, consultanți financiari special instruiți au invitat clienții la o consultație gratuită și personalizată pentru a-i ajuta să-și deschidă un cont bancar și să-și gestioneze mijloacele financiare.

„Multe persoane din Moldova depind de banii trimiși de peste hotare, însă puțini își păstrează economiile într-o bancă. Îmbunătățirea cunoștințelor acestora privind administrarea mijloacelor financiare personale le-ar putea permite să ia decizii economice informate, astfel îmbunătățindu-le viețile și având și beneficii pentru economie”, spune Julia

Otto, șefa biroului BERD la Chișinău. „Păstrându-și banii în bancă, destinatarii de remitențe pot să-și gestioneze mijloacele financiare mai bine, în timp ce băncile pot să-și sporească abilitatea de a finanța economia moldovenească”.

Se estimează că circa un milion de moldoveni și-au părăsit țara în căutarea unui trai mai bun, iar economia se bazează și pe banii pe care aceștia îi trimit acasă, constată BERD. În anul 2012, volumul total al remitențelor a fost estimat la 1 miliard 494 milioane de dolari SUA, de zece ori mai mult decât volumul investițiilor străine directe atrase pe parcursul aceluși an.

Totuși, fluxul economiilor în sectorul financiar rămâne limitat. Conform bazei de date Global Findex 2012 a Băncii Mondiale, doar 18% din persoanele cu vârsta de peste 15 ani în Moldova dețin un cont bancar într-o instituție financiară și doar patru procente dintre aceștia păstrează economiile în bancă.

„Banca Națională a Moldovei și-a asumat angajamentul de a promova educația financiară și sprijină acest proiect major care are menirea să contribuie la incluziunea financiară în Moldova”, a declarat guvernatorul Băncii Naționale Dorin Drăguțanu.

În 2013, la competiția Moldova ECO Energetică au fost depuse 60 de dosare

Dacă numărul participanților la competiția Moldova ECO Energetică este similar cu cel din anul 2012, atunci calitatea proiectelor implementate și a dosarelor depuse, este net superioară. Această constatare a fost făcută ieri, în cadrul ședinței Consiliului de administrație a celui mai mare concurs de inițiative de succes în domeniul energiei regenerabile și a eficienței energetice, prezidată de viceprim-ministrul Valeriu Lazăr, ministru al Economiei, transmite MOLDPRES.

Potrivit Serviciului de informare și comunicare cu mass-media al ME, termenul de înregistrare la competiție a expirat pe 20 septembrie, fiind admise proiecte realizate în totalitate. Cele mai multe dosare au fost depuse la categoria bioenergie – 24. De asemenea, 14 dosare – la categoria eficiență energetică și cîte un dosar – la categoriile cea mai bună inițiativă în domeniul energiei eoliene, hidraulice, geotermale și educațional.

Vicepremierul Valeriu Lazăr a remarcat că în spatele fiecărui dosar stă o istorie de succes, cu o investiție realizată, cu locuri de muncă create, cu servicii noi oferite cetățenilor. De asemenea, ministrul Economiei a subliniat că „sectorul eficienței energetice a luat avânt, iar competiția va putea selecta cele mai bune exemple de succes pentru a încuraja și alte persoane să beneficieze, ca urmare a realizării unor proiecte similare”.

La ședință au fost aprobați noi membri ai Consiliului de administrație a competiției – din partea Ministerului Finanțelor și Ministerului Educației și a fost luată decizia de a include în fiecare panel de evaluare a dosarelor și cîte un reprezentant al societății civile și al instituțiilor de stat. Secretariatul competiției va fi asigurat de către Agenția pentru Eficiență Energetică.

Moldova ECO Energetică, organizată de Agenția sus-menționată și Ministerul Economiei, cu sprijinul Proiectului UE – PNUD Energie și Bio-masă, este la a treia ediție.

Ciștigătorii vor fi premiați în cadrul Galei Moldova ECO Energetică, eveniment, ce se va desfășura la începutul lunii decembrie 2013, notează MOLDPRES.

Представлена
Дорожная карта повышения
конкурентоспособности

3

Минфин ищет в акцизах
и пошлинах деньги для
увеличения бюджетных
доходов

4

Республика Молдова
в поле зрения европейских
чиновников

5

За восемь месяцев работающие за рубежом молдавские граждане отправили домой более миллиарда долларов

Объем переводов из-за рубежа в иностранной валюте в пользу физических лиц (резидентов и нерезидентов) через банки Республики Молдова за восемь месяцев увеличился на 8,8%, до 1 млрд 21 млн долларов США, сообщает «МОЛДПРЕС» со ссылкой на данные Национального банка Молдовы (НБМ).

Рост объема денежных переводов регистрируется четвертый год подряд, после того, как во время экономического кризиса денежные переводы сократились на 30%. Денежные переводы из-за рубежа, совершенные в пользу физических лиц, резидентов и нерезидентов, вернулись к росту в 2010 году, но остаются ниже докризисного уровня, когда денежные потоки по каналу трансферов через банки достигли в 2008 году примерно 1 млрд 660 млн долларов США.

Если объем денежных переводов за июль и август будет поддерживаться до конца года, их сумма может приблизиться к показателю, зарегистрированному в предшествующий кризису год. В июле объем денежных переводов составил 156 млн долларов США, а

в августе – 152 млн долларов США.

Данные НБМ показывают, что в августе наибольшая доля в трансферах принадлежала российскому рублю (37,2%) – это самый высокий когда-либо зарегистрированный уровень; единой европейской валюте (32%) и доллару США (30,8%).

Исследование Всемирного

банка (ВБ) “Миграция и потоки денежных переводов: последние тенденции”, опубликованное на прошлой неделе, показало, что Молдова занимает пятое место в списке, составленном ВБ, с долей трансферов мигрантов 24% в ВВП в 2012 году.

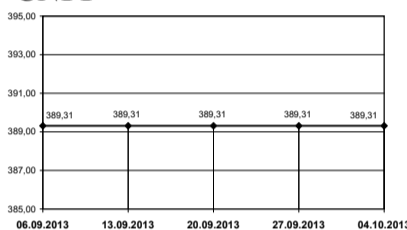
Молдавские граждане, работающие за рубежом, осуше-

тили денежных переводов за 1999-2012 гг. и за восемь месяцев 2013 года, через местные банки, семьям или родственникам, на сумму более 12 млрд долларов США. Наибольшая часть этих денег была потрачена на текущее потребление и покупку недвижимости, автомобилей и других товаров.

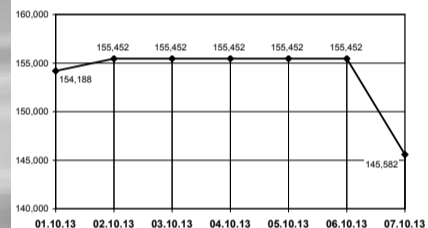
«МОЛДПРЕС»

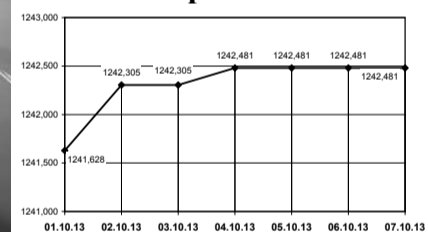
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют на 9.10.2013

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	13.1346
EUR	1	17.8256
UAH	1	1.6053
RON	1	4.0188
RUB	1	0.4073

Обзор биржевых сделок за неделю

В период с 30 сентября по 04 октября 2013 года на биржевом рынке зарегистрировано 38 сделок с акциями 13 эмитентов. Общий объем торгов составил 66,4 млн леев.

Около 78% от общего объема составили сделки, осуществленные на интерактивном рынке (Основная Секция биржи). Рыночная цена акций «Moldindconbank» выросла с 80 до 95 лей. Акции «Moldova-Agroindbank» торговались по 1000 лей, и акции «Victoriabank» – по 27 лей. Цена акций общества «Tipografia-Dondușeni» уменьшилась с 2 до 1 лея. Наиболее торгуемыми стали ценные бумаги кишиневской компании «Interior» – 18 сделок по цене 15 лей.

В Секции Прямых Сделок в рамках голосовых торгов проданы 4 пакета акций на сумму 14,6 млн леев.

Фондовая биржа Молдовы предоставляет консалтинговые услуги в области лицензируемой деятельности (биржевой).

Информация по телефону 022-27-76-36.

www.moldse.md

Фондовая биржа Молдовы

Вниманию акционеров, представителей акционерных обществ и профессиональных участников финансового рынка!

Газета Capital Market в рамках кампании по подписке на 2014 год проводит акцию «Подпишись на Capital Market», участники которой получают 10-процентную скидку на публикацию финансового отчета.

Кроме того, подписавшиеся на нашу газету смогут в качестве бонуса осуществить запрос о ранее опубликованных отчетах и объявлениях акционерных обществ.

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Отдел рекламы.
Тел.: +373 69 821216

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Компания «Grawe-Carat Asigurări» исключена из состава эмитентов «Зеленой карты»

Пресс-релиз Национального бюро
страховщиков автотранспортных средств

Внеочередное общее собрание членов Национального бюро страховщиков автотранспортных средств приняло решение исключить страховую компанию „Grawe-Carat” SA из состава полноправных членов BNAA. Остальные компании, эмитенты «Зеленой карты» „Asito”, „Moldasig”, „Donaris Group”, „Moldova Astrovaz”, „Klassika Asigurări” и „Victoria Asigurări” получили строгие предупреждения.

Такие жесткие решения приняты по итогам аудита рынка „Зеленой карты” в Молдове, который выявил нарушения действующего регламента и законодательства со стороны всех страховых компаний-эмитентов „Зеленой карты”. „В результате рассмотрения Отчета о мониторинге соблюдения компаниями-членами законодательства в сфере обязательного страхования гражданской ответственности за ущерб, нанесенный автотранспортным средствам, а также решения руководства Национального бюро, представленного Административным советом, и на основании устава BNAA, вынесены предупреждения компаниям, полноправным членам BNAA”.

При этом „Grawe-Carat Asigurări” получила предупреждение повторно (из-за нарушений членство „Grawe-Carat Asigurări” в системе уже было приостановлено на полгода в августе 2008 г.), в связи с чем и была исключена из эмитентов „Зеленой карты”. „На основании Устава BNAA, а также имея в виду прежнее наказание в виде временного приостановления полноправного членства, исключить „Grawe-Carat Asigurări” из состава полноправных членов BNAA, отозвать разрешение на выдачу международных страховых полисов „Зеленая карта”.

Начиная с 10 октября 2013 г., „Grawe-Carat Asigurări” лишена права выпуска (эмиссии) международных сертификатов автогражданской ответственности „Зеленая карта”. При этом „Grawe-Carat Asigurări” будет нести полную ответственность за все обязательства, принятые на основании договоров „Зеленая карта”, заключенных этой компанией до 09.10.2013.

Жесткие решения, принятые внеочередным общим собранием членов BNAA, стали следствием участившихся нарушений на рынке полисов страхования „Зеленая карта” в Молдове. Такая ситуация может привести к обвалу молдавского рынка страхования „Зеленая карта” и поставить под угрозу выполнение международных обязательств молдавских страховых компаний в целом. В итоге, это может привести к исключению Республики Молдова из Международной системы „Зеленая карта” (в 2001 году был подобный прецедент – когда членство Молдовы было приостановлено на полгода). На сегодняшний день Республика Молдова находится под пристальным мониторингом центрального офиса Международной системы „Зеленая карта” в Брюсселе. Такое внимание вызвано ростом наступивших страховых случаев, что провоцирует рост убытков в системе „Зеленая карта”.

Справка: Международная система страхования автогражданской ответственности „Зеленая карта” функционирует с 1951 г. Основная цель – урегулирование претензий пострадавших в ДТП, совершенных при участии иностранных автомобилистов, в соответствии с национальным законодательством страны, где произошло ДТП. Национальные бюро „Зеленой карты” входят в единую организацию – Совет Бюро со штаб-квартирой в Брюсселе, который действует под эгидой Рабочей группы по автотранспорту Комитета по внутреннему транспорту Экономической комиссии ООН для Европы. В систему „Зеленая карта” входит 45 стран: Россия, вся Европа, Израиль, Марокко, Тунис и Иран. В Молдове система „Зеленая карта” действует с 2001 года. Функции молдавского бюро „Зеленая карта” возложены на Национальное бюро автогражданской ответственности. В рамках Национального бюро автогражданской ответственности эмитентами „Зеленой карты” являются шесть компаний – „Asito”, „Moldasig”, „Donaris Group”, „Moldova Astrovaz”, „Klassika Asigurări” и „Victoria Asigurări”.

Очередная попытка лишить еще одного из эмитентов права выдавать страховые сертификаты «Зеленая Карта»

ПРЕСС-РЕЛИЗ «Grawe Carat Asigurari» S.A.

После того, как в феврале 2013 года из международной системы «Зеленая карта» была сомнительно исключена страховая компания Moldcargo S.A., большинство местных страховых компаний, участвующих в системе, исключили из системы еще одного эмитента – страховую компанию «Grawe Carat Asigurari» S.A. (Grawe).

За эти противоправные действия, позволяющие уменьшить конкуренцию, 27 сентября 2013 года на общем собрании членов Национального бюро страховщиков автотранспорта (BNAA) проголосовали следующие страховые компании: «Moldasig» S.A., «Asito» S.A., «Victoria Asigurari» S.A. и «Klassika Asigurari» S.A.

«Grawe» обращает внимание компетентных органов государственной власти и общественности, что на собрании BNAA, состоявшемся 27 сентября, решение об исключении было принято в отсутствие по уважительной причине представителя «Grawe», причина отсутствия была заранее сообщена и обоснована. До настоящего момента страховая компания не получила официального документа, подтверждающего о планировании или принятии данного решения, узнав об этом только из прессы. В то же время, при принятии данного решения, компании не было предоставлено право ознакомиться с мотивами исключения, а также дать какие-либо пояснения.

Политикой «Grawe» было и остается применение правильных стандартов на страховом рынке и поддержание добросовестной конкуренции во благо клиентов. Являясь единственной на рынке страховой компанией, принадлежащей европейской страховой группе, «Grawe» работает над улучшением имиджа молдавского страхового рынка и самой системы «Зеленая карта» за рубежом, являясь отличным примером финансовой стабильности.

Необоснованное решение BNAA выглядит как попытка некоторых игроков уменьшить конкуренцию в одном из

самых больших и прибыльных видов страхования. Навряд ли можно считать справедливым и правильным, когда четыре эмитента исключают пятого в его отсутствие, не давая ему шанс представить объяснения и аргументы. Эти действия вряд ли соответствуют международным стандартам и, в конечном итоге, повредят молдавскому страховому рынку и клиентам.

Мы отмечаем, что непродуманное поведение членов BNAA ставит под угрозу статус члена Республики Молдова в Совете страховых бюро «Зеленая карта» и, в конечном счете, возможность граждан и юридических лиц иметь возможность приобретения полиса «Зеленая карта» на местном рынке.

«Grawe» не допустит своего незаконного исключения из международной системы страхования «Зеленая карта», верит в средства правовой защиты, разрешенные законом, и будет предпринимать все возможные меры, чтобы остановить монополизацию молдавского страхового рынка.

О BNAA:

Национальное бюро страховщиков автотранспорта (BNAA) является единственным профессиональным объединением, созданным в соответствии с Законом №414 от 22.12.2006 г., одной из задач которого – выдача разрешений о выдаче страховых сертификатов «Зеленая карта», осуществляет надзор эмитентов и отзывает такие разрешения.

О GRAWE CARAT ASIGURARI S.A.

Grawe Carat Asigurari S.A. является частью международного финансового концерна GRAWE с центральным офисом в Австрии (Grazer Wechselseitige Versicherung AG), которая присутствует на рынке Молдовы с 2002 года как компания, предоставляющая услуги по страхованию жизни, а с 2009 – и услуги по общему страхованию. Активы компании составляют примерно 351 млн леев. Grawe является работодателем около 500 граждан РМ.

МВФ и ВБ проведут оценку финансового сектора Республики Молдова

Программа Всемирного банка и Международного валютного фонда по оценке финансового сектора нашей страны (Financial Sector Assessment Program – FSAP) будет развернута с 17 февраля по 5 марта 2014 года по ходатайству властей Республики Молдова, передает «МОЛДПРЕС».

Как сообщается в пресс-релизе Национального банка Молдовы, оценочная миссия нацелена на выявление основных факторов уязвимости в финансовом секторе. По завершении миссии эксперты МВФ и ВБ представят пакет рекомендаций для их преодоления и меры для дальнейшего развития финансового сектора.

В этой связи 3-4 октября представители ВБ и МВФ осуществили в Молдове подготовительную миссию, в ходе которой встретились с представителями НБМ, Национальной комиссии по финансовому рынку, Министерства финансов и Фонда гарантирования депозитов в банковской системе. Были выявлены подлежащие FSAP области, в том числе надзор за финансовым сектором, корпоративное управление, антикризисное управление, развитие рынка капитала.

Начатая в 1999 году программа FSAP является всесторонним и тщательным анализом финансового сектора страны. В странах с развивающейся экономикой

FSAP осуществляется МВФ и ВБ. Предыдущая оценка финансового сектора Республики Молдова проводилась в 2007 году.

Всемирный банк разделяет мнение МВФ и Минэкономики о том, что в 2013 г. экономический рост составит 5,5%

Всемирный банк разделяет мнение Международного валютного фонда и Минэкономики, о том, что в 2013 г. экономический рост составит 5,5%, а не 4%, как было прогнозировано ранее.

Как сообщает «ИНФОТАГ», эксперты ВБ представили в понедельник анализ текущих экономических тенденций и прогнозы экономического роста на ближайшее будущее. По их данным, в 2014 г. экономика страны вырастет на 3,5%, а в среднесрочной перспективе ожидается увеличение примерно на 4,5%.

“Экономический рост в 4,9% в первом полугодии – один из самых больших в регионе и намного больше, чем ожидания наших финансовых партнеров. Восстановление сельскохозяйственного сектора после сильной засухи и сокращения производства в 2012 г. будут главными факторами роста экономики, который ожидается во второй половине 2013 г.” – заявил экономист ВБ в Молдове Марчел Киструга, отметив, что “практически у всех составных ВВП наблюдается тенденция роста”.

По его словам, высокие темпы роста объемов денежных переводов, связанные, в основном, с крупными инвестициями в инфраструктуру в России, будут поддерживать дальнейший рост потреблений и инвестиций.

Эксперты ВБ придерживаются мнения, что Республика Молдова должна ускорить проинвестиционные и проэкспортные реформы. Несмотря на препятствия, правительству нужно сосредоточить свои усилия на трех факторах: предсказуемости, стимулирующей бизнес-среду, создании равных условий для конкуренции и сокращении затрат на соблюдение норм и правил.

ВБ рекомендует молдавским властям укрепить стабильность финансового сектора путем продвижения прозрачности и улучшения доступа к финансам, а также обеспечить целесообразность и эффективность государственных инвестиций, субсидий в сельском хозяйстве и в сфере социальной помощи.

Миссия Международного валютного фонда, находившаяся в конце сентября с постпрограммным мониторингом в Молдове, установила, что “экономика страны оживляется после сильной засухи прошлого лета”.

Эксперты обратили внимание на тот факт, что “краткосрочные перспективы положительные, но существует ряд рисков, которые могли бы замедлить темп экономического роста, в том числе и за счет замедления темпов экономического роста в странах, являющихся торговыми партнерами Республики Молдова”.

Министерство экономики недавно улучшило прогноз экономического роста в 2013 году до 5,5%.

Представлена Дорожная карта повышения конкурентоспособности

Республика Молдова должна пересмотреть свою маркетинговую стратегию и зарекомендовать себя как производителя высококачественных товаров и услуг, заявил министр экономики Валериу Лазэр, представляя окончательный вариант Дорожной карты повышения конкурентоспособности. Этому документу уделяется особое внимание и потому, что он будет представлен на саммите в Вильнюсе.

ваны, все задачи ясны. Думаю, что это будет понятно и в Вильнюсе. Но структурные послания не делаются без структурных фондов, и для того, чтобы получить к ним доступ, нужно предложение и методология не постсоветского характера, а осознанная теми, от кого зависит принятие решений», – сказала независимый эксперт Татьяна Ларюшина.

Задача восстановления экономики и роста конкурентоспособности молдавских товаров на рынке ЕС будет отслеживаться зарубежными экспертами. До тех пор, однако, наши власти должны создать новую модель формирования добавленной стоимости, что улучшит наши позиции в международных рейтингах, таких как Global Competitiveness Index или Cost of Business Doing Business.

В настоящее время рейтинги в сфере конкурентоспособности показывают, что эффективность рынка рабочей силы нашей страны находится на достаточно высоком уровне и идентична европейскому уровню, но ниже мирового. Впрочем, мы сильно отстаем в применении инновационных технологий, у нас маленький рынок и низкий уровень развития предпринимательства. По сравнению с соседними странами Румынией и Украиной, мы находимся на одном с ними уровне, например, в вопросах эффективности рынка товаров, институционального развития, образования или первичного здравоохранения.

«Экономическая политика, проводимая до сих пор, не была системной, и поэтому местная деловая среда даже не чувствовала ее последствий. Сейчас акцент будет ставиться на качество, и устраняться препятствия на пути конкурентоспособности», – считает заместитель министра экономики Октавиан Калмык.

Согласно Global Competitiveness Index, факторами, тормозящими развитие конкурентоспособности нашей страны, являются: высокий уровень коррупции (17,9 пунктов), политическая нестабильность (12,6 пунктов), бюрократия правительственных органов (10,3 пунктов) и доступ к финансированию (9,1 пунктов). «Не может быть хорошего делового клима-

та без чиновника, который работает над улучшением показателей национальной экономики. Поэтому реформа децентрализации власти должна быть комплексной, то есть чтобы система стимулировала развитие карьеры чиновника в зависимости от полученных результатов», – полагает Т. Ларюшина.

Среди основных проблем были названы дефицит инвестиций из-за неэффективности институтов и затраты, вызванные качеством госуслуг, предоставляемых хозяйствующим субъектам; наличие необходимого числа трудовых ресурсов, качество профподготовки и т.д. В документе сделан акцент на проведении политики, которая сможет улучшить ситуацию в краткосрочной и среднесрочной перспективах в конкретных отраслях и подотраслях.

Для преодоления этих ограничений, Дорожная карта предлагает ввести такую политику, а также список около 300 европейских директив, которые должны быть применены для внедрения Соглашения об ассоциации и зоне свободной торговли с Европейским союзом. Для выполнения предложенных Минэкономики действий будет создан Совет по конкурентоспособности.

ЧАСТНОМУ СЕКТОРУ НУЖНА УСТОЙЧИВОСТЬ МЕР

«Мы находимся на невысоком уровне развития, и боюсь, что нам будет трудно конкурировать с западными компаниями. У нас очень большие проблемы в сфере инфраструктуры, кадров, законодательства. Например, Трудовой кодекс остался неизменным с советских времен, и такое законодательство создает большие проблемы нашим компаниям», – считает Раиса Бежан, вице-председатель Союза сахаропроизводителей Молдовы. По ее словам, молдавский сахар экспортируется в Европу более 10 лет, его доля составляет 38 тысяч тонн ежегодно, то есть примерно 30% всего производимого объема. Несмотря на то, что это качественный продукт, сахар местного производства уступает в конкурентной борьбе на внешних рынках из-за высоких расходов на энергоресурсы.

Лилия ПЛАТОН

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

Объявление НКФР

Во исполнение положений статьи 6 Закона №192-XIV от 12.11.1998 г. „О Национальной комиссии по финансовому рынку“, Национальная комиссия по финансовому рынку сообщает банковские реквизиты, куда должны переводиться сборы и регуляторные платежи для обеспечения функционирования:

Фискальный код 1007601001293; ВС "Victoriabank" S.A., филиал №11; Банковский код VICBMD2X883; Банковский счет 2251311138

Ушел из жизни Анатол Ротару,

физик, доктор
физико-
математических
наук, профессор

А. Ротару родился 14 октября 1949 года в Кишиневе, учился в школе №32 сектора Ботаника, затем окончил физико-математический факультет Молдавского государственного университета. В 1993 году защитил докторскую под руководством крупного ученого Святослава Москаленко.

Научная деятельность профессора А. Ротару отражена примерно в 400 научных работах, в том числе 3 монографиях, опубликованных в стране и за ее пределами.

Ученый и профессор А. Ротару занимал и государственные посты, такие как заместитель министра образования и науки (1989-1992); главный советник по образованию и научным исследованиям Парламента Республики Молдова (1992-1994); председатель Высшего совета по науке и технологическому развитию при правительстве Молдовы (2005-2008). С 2009 года работал главой управления политики, менеджмента и мониторинга сферы науки и инноваций Высшего совета по науке и технологическому развитию при Академии наук Молдовы, директор консультативного совета по экспертизе Академии наук.

Имел ряд наград: лауреат премии молодежи Республики Молдова в области науки и техники (1982); лауреат премии президиума Академии наук (1985); лауреат национальной премии в сфере науки и техники (2004); золотая и серебряная медали на V международном салоне изобретений и новых технологий "Новый час", Севастополь, Украина (2009).

Избран членом Международной академии информатики (ONU); членом Нью-Йоркской академии наук; членом Международной академии наук высшей школы (Москва).

Выражаем искренние соболезнования семье, родственникам, друзьям и коллегам Анатола Ротару в связи с преждевременной кончиной.

Пусть земля ему будет пухом!

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpres: 67770

Posta Moldovei: PM21700

Издатель: CAPITAL MARKET I.S.

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку

Административный совет:

Председатель: Юрие ФИЛИП,

Елена ВАСИЛАКЕ, Еуджениу ВИЦУ,

Зоя ТУЛБУРЕ, Надежда ФИЛИП.

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Татьяна СОЛОНАРЬ

Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и ответов:

capital@market.md, ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115.

(угол бул. Штефан чел Маре)

Расчетный счет: 225139437,

Ф/к 1003600114204,

КБ "Eximbank - Gruppo Veneto Banca" АО,

филиал №11, Кишинэу, BIC EXMMMD2436.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".

Статьи, помеченные знаком публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "PRAG 3"

Минфин ищет в акцизах и пошлинах деньги для увеличения бюджетных доходов

Министерство финансов уже разработало бюджетно-налоговую политику на 2014 год, предусматривающую повышение пошлин и акцизов, а также ряд изменений в деятельности некоторых экономических агентов. Ведомство утверждает, что изменения проводятся в целях реализации положений Меморандума по экономической и финансовой политике с Международным валютным фондом, а также для будущего Соглашения о зоне углубленной и всеобъемлющей свободной торговли между Молдовой и Европейским союзом.

Так, согласно бюджетно-налоговой политике на следующий год, при подоходном налоге для физических лиц будут увеличены отчисления с облагаемого налогом дохода, а также личное годовое освобождение и годовое освобождение для лиц, находящихся на содержании, путем их приведения в соответствие с предполагаемым уровнем инфляции на 2014 год (4,3%). «Цель изменений заключается в поддержке физических лиц с низкими доходами, и постепенный перенос налогового давления на лиц со средними и выше среднего доходами (стоимость этой поправки составит 84,4 млн лей)», — говорится в пояснительной записке Минфина.

Другая мера связана с предоставлением права вычитать в налоговых целях расходы работодателя на обеспечение работников питанием и транспортом, согласно критериям, установленным Постановлением правительства, регулирующим налоговые обязательства.

АКЦИЗЫ НА СИГАРЕТЫ И НАПИТКИ ОПУСТОШАТ КАРМАНЫ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ

Согласно поправкам, внесенным в раздел акцизов, они возрастут для алкогольных напитков и сигарет, то есть ожидается новый виток их подорожания. На сигареты с фильтром акциз и адвалорная ставка в процентах составит 50 лей + 31% против 45 лей + 24% как в настоящее время, на сигареты без фильтра акциз увеличится на 20 лей, составив 50 лей на тысячу сигарет.

Что касается алкогольных напитков, на пиво акциз увеличится на 2,02 лея за литр против 1,94 лея в настоящее время, на вино — на 0,50 лея, до 10,50 лея за литр, а крепкие напитки — до 73 лея за литр.

Министерство финансов аргументирует рост акцизов на алкогольные напитки необходимостью их соответствия инфляции (4,3%), прогнозируемой на 2014 год. «Эта мера направлена на то, чтобы не допустить ухудшения налоговых доходов путем обесценивания денег в результате инфляции (стоимость меры составит +46,7 млн лей). Повышение акциза на табачные изделия путем постепенного приведения в соответствие со странами региона, в том числе европейскими стандартами, позволит получить бюджету новые средства, а также снизить потребление табака, оказывающего вредное влияние на здоровье населения и развитие общества в целом (стоимость меры составит +156 млн лей)».

АКЦИЗЫ НА ГОРЮЧЕЕ ССТАВЯТ 3500 ЛЕЙ/ТОННА

Не избежали увеличения и акцизы на нефтепродукты. Так, за тонну ввозимого горючего импортеры должны будут заплатить на

таможне 3500 лей против нынешних 3200 лей. В результате роста акцизов на нефтепродукты, планируется увеличить доходы бюджета на 168,2 млн лей. Изменения акцизов на горючее вносятся для их приведения в соответствие с годовым приростом внутреннего валового продукта, прогнозируемого на будущий год, по сравнению с предыдущим годом (на 2014 год — 9,3%).

АДВОКАТЫ, ПЛАТЕЛЬЩИКИ НДС

Важные перемены коснулись и профессиональной деятельности. Например, предпринята попытка унифицировать режим налогообложения адвокатов, адвокатских бюро, публичных нотариусов, судебных исполнителей, бюро индивидуальных посредников и бюро объединенных посредников. Основное новшество заключается в том, что они станут плательщиками налога на добавленную стоимость (НДС), как и прочие экономические агенты.

Введение НДС для нотариусов означает подорожание их услуг.

Кроме того, в бюджетно-налоговой политике предусмотрен переход к налогообложению физических лиц в размере 12% от облагаемого налогом дохода, как и юридических лиц. Это означает снижение налога с 18% до 12%.

АГРАРИИ БУДУТ БЫСТРЕЕ ПОЛУЧАТЬ НДС

В настоящее время сельхозпроизводители платят налог в размере 20%, оплачивают лишь 40% от рассчитанного НДС, остальные 60% остаются в распоряжении экономического агента. Поправка предусматривает полную выплату рассчитанной суммы с правом возврата 60% от выплаченной суммы в течение 30 дней. Иначе аграрии потеряют снижение оборотных средств и будут вынуждены потратить дополнительные средства при возврате НДС. Таким образом, выплата всего лишь 40% от НДС не отразится на сельхозпроизводителях. В то же время, есть риск, что срок возврата не будет соблюден, появится возможность злоупотреблений со стороны контролирующих органов.

Кроме того, предусматривается восстановление механизма применения НДС для первичной сельскохозяйственной продукции и сахара из сахарной свеклы, путем применения стандартной ставки НДС в размере 20% с предоставлением права на возмещение 60% от суммы НДС.

НАЛОГООБЛАГАЕМЫЕ ОТХОДЫ

В результате введения поправок в налоговую политику, отходы из бумаги и картона, каучука, пластика, стекла, черных и цветных металлов, промышленные отходы с содержанием металла или их

сплавов будут подлежать обложению НДС. Министерство финансов аргументирует это новшество тем, что данные налоговые льготы ведут к нарушениям работы национальной налоговой системы, усложнению налогового управления, появлению схем уклонения от налогов, а также ставят в неравные условия юридические лица, которые работают в сфере управления отходами, а это противоречит принципу налогового равенства, стоящего в основе национальной налоговой системы, предполагающего равное отношение к физическим и юридическим лицам, работающим в одинаковых условиях, для обеспечения налогового равенства.

ЖЕСТКОЕ НАКАЗАНИЕ НАРУШИТЕЛЯМ ТАМОЖЕННОГО РЕЖИМА

Минфин разработал и налоговые санкции за нарушение сроков представления информации, непредставление информации и/или представление искаженной информации. Например, в случае если туристическое агентство нарушит эти правила, оно будет оштрафовано в размере 5%, 30% или 100% от суммы сделки, заключенной с каждым физическим лицом, о которой запрашивается информация.

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ АГЕНТЫ ПОД МИКРОСКОПОМ НАЛОГОВИКОВ

Экономические агенты будут проходить более тщательный мониторинг, когда будут обязаны объявлять идентификационный налоговый номер по месту работы. Это делается для прояснения некоторых возможных ситуаций технического характера, возникающих в процессе налогового управления. Здесь предлагается новое понятие в Налоговом кодексе (идентификационный налоговый номер), вводится понятие объекта, подлежащего налоговой регистрации, и меняется понятие Подразделения. Кроме того, вводится больше обязательств при декларации места налогообложения. Появляется требование в течение 15 дней с момента составления юридического акта, которым сдается на хранение имущество, сообщать о месте хранения сданного на хранение имущества, согласно порядку, разработанному Главной государственной налоговой инспекцией.

«Эта мера является дополнительным бременем для предпринимателей, это требование крайне расплывчато, тем более что относится ко всем налогоплательщикам. Здесь есть место для введения налоговой инспекцией ряда излишних требований к налогоплательщикам», — считает Думитру Будянски, эксперт Expert Grup.

Виктор УРСУ

Всемирный банк рекомендует разработать многолетнюю программу субсидирования аграрного сектора Молдовы и усилить поддержку малых фермерских хозяйств

В ходе пресс-конференции в офисе Всемирного банка в Кишиневе специалист по агробизнесу Международной финансовой корпорации Феличия Прикоп отметила, что многолетняя программа позволит установить четкие правила игры для частного агросектора, а также улучшить планирование, внедрение и оценку программ субсидирования.

По ее словам, действующие годовые программы субсидирования необходимо тщательно оценить и пересмотреть. Так, за последние 3 года субсидии для сельхозпроизводителей составили около 0,5% ВВП, при этом около 70-80% средств получили крупные фермерские хозяйства, в основном представляющие сектор зерновых. «Это распределение средств фонда субсидирования не соответствует объему производства: большую часть производства обеспечивают малые и средние фермерские хозяйства, поэтому такое субсидирование не является пропорциональным. В последние годы, несмотря на то, что средний размер субсидий вырос, разница между помощью государства крупным хозяйствам и мелким увеличилась. Как следствие, снизилось участие малых индивидуальных хозяйств в программе субсидирования», — отметила Феличия Прокоп. По ее словам, малые и средние фермерские хозяйства производят культуры с высокой добавленной стоимостью, и чаще, чем крупные аграрные компании, сталкиваются с финансовыми трудностями при осуществлении инвестиций.

Эксперты Всемирного банка считают, что необходимо ввести ограничения по размеру субсидий для одного бенефициара, а также акцентировать помощь государства на закупку малыми фермерами современного оборудования и технологий; сократить действующие крупные программы, ориентироваться на внедрение инноваций и постпроизводственных технологий. В целом это позволит привлечь молодежь в сельхозсектор и решить проблему дефицита кадров; повысить качество выпускаемой продукции, а также адаптировать и интегрировать молдавскую аграрную отрасль в международные рынки.

Эксперты ВБ поддерживают идею реформирования и модернизации Налоговой службы Молдовы и представят результаты ее оценки до конца 2-й декады октября

По сообщению ГНИ, об этом эксперты Всемирного банка, прибывшие в Молдову для оценки налоговой службы страны, заявили в ходе встречи с начальником Главной государственной налоговой инспекции Ионом Присэкару. Они отметили, что при разработке исследования по оценке Государственной налоговой службы, они будут сотрудничать с представителями ГНС и профессиональных ассоциаций Молдовы.

В ходе встречи Ион Присэкару отметил, что нынешнее руководство ГНИ планирует улучшить отношения между налоговым органом и бизнесом, сохранив, в то же время, разумный баланс между усилиями по добровольному соблюдению налогового законодательства налогоплательщиками и применением законных мер по уплате налогов и пошлин. Он высоко оценил быструю реакцию Всемирного банка, который откликнулся на просьбу ГНИ и направил группу экспертов для проведения всесторонней оценки сегодняшнего потенциала Государственной налоговой службы. На основании этой оценки будет разработана Стратегия по реформированию и модернизации ГНС, а выводы независимых экспертов дадут правильную и справедливую оценку ее потенциала. Ион Присэкару отметил важность сотрудничества ГНИ с другими партнерами по развитию, такими как BRITE/USAID, Налоговое агентство Швеции и остальными, подчеркнув, что сотрудничество с ними материализовалось в чрезвычайно полезные проекты, как для налогоплательщиков, так и для ГНС.

Глава ГНИ также отметил, что нынешнее руководство учреждения проводит политику по разработке и внедрению новых электронных продуктов для поддержки налогоплательщиков. По его словам, иногда проявляется несовершенство действующего законодательства, что снижает эффективность национального налогового органа, подчеркнув также важность повышения профессионального уровня сотрудников ГНС.

InfoMarket

Республика Молдова В поле зрения европейских чиновников

В конце прошлой недели в Молдове состоялось два крупных мероприятия, в которых приняло участие свыше 200 представителей НПО из Европейского союза и Восточного партнерства (Армения, Азербайджан, Грузия, Молдова, Украина). Европейские чиновники, присутствующие на Форуме гражданского общества, высоко оценили усилия нашей страны, приложенные на пути европейской интеграции. Так, согласно Индексу европейской интеграции, представленному в Кишиневе местными и зарубежными экспертами, Молдова лидирует среди стран Восточного партнерства по всем статьям интеграции с ЕС. Однако, как отмечают власти, это не означает, что у Молдовы нет задолженностей.

Согласно индексу, Европейский союз, являясь самым крупным рынком, стал добросовестным партнером в прошлом году для стран Восточного партнерства, включая Молдову. В среднем оборот с ЕС составил около трети всего торгового оборота в странах партнерства. Самые тесные торговые связи ЕС имеет с Азербайджаном и Молдовой. То, что ЕС является основным внешним инвестором Молдовы, доказывает и тот факт, что три четверти всех прямых иностранных инвестиций поступили из стран ЕС. Наша страна импортирует товаров на сумму 2,3 млрд долларов США или 44,5%, а экспорт составил 1,01 млрд долларов США или 46,9%.

Пока торговля между ЕС и Молдовой проходит в рамках режима автономных торговых преференций, предполагающих ассиметричную торговлю с ЕС. Все промышленные товары экспортируются из Молдовы в ЕС без таможенных пошлин. Сельскохозяйственная продукция экспортируется без выплат пошлин в рамках установленных квот, а импорт из ЕС подпадает под таможенные тарифы.

По словам экономического эксперта Александру Фала, «индекс европейской интеграции в экономической части показывает, что Молдова имеет достаточно близкие отношения с ЕС, благодаря хорошим торговым связям. Кроме того, у нас хорошие связи в инвестиционной сфере, что дает нам больше преимуществ по сравнению с остальными странами региона. Сейчас мы находимся на стадии парафирования и подписания Соглашения о свободной торговле, то есть на последней сотне метров. Очевидно, работать предстоит еще немало, чтобы получить право воспользоваться преимуществами этого соглашения, нужна политическая воля, требуются настоящие реформы, и здесь решение принадлежит как правительству, так и всему обществу, особенно деловой среде. Это подарок для Молдовы, но метафорически говоря, он обернут во много слоев бумаги, и чтобы его получить, то есть дойти до всех стандартов, надо приложить немало усилий для того, чтобы снять обертку с этого прекрасного подарка».

По мнению ряда экспертов, Молдова отметила значительный прогресс в процессе переговоров по Соглашению о зоне свободной торговли (ZLSAC), пользуясь европейскими грантами в размере нескольких миллионов евро.

Выгоды ZLSAC и экономического характера, и социального. В лю-

бом случае, как отметил Люк-Пьер Девинь из Европейской комиссии, власти должны объяснить и аргументировать гражданам пользу соглашения. Особенно надо убедить в этом сферу бизнеса, представители которой должны будут соответствовать европейским стандартам. Например, пока Молдова не может экспортировать продукты животного происхождения. По словам Девиня, улучшение делового климата увеличит экспорт на 16% и импорт на 8%.

По мнению экономического эксперта Иона Торня, основными преимуществами являются не отмена или снижение таможенных пошлин (с момента начала переговоров о ZLSAC, в среднем импортные пошлины в Молдове были даже меньше, чем в ЕС – 4,6% против 5,9%), а ликвидация нетарифных барьеров (в первую очередь, это относится к санитарным и фитосанитарным нормам, а также техническим барьерам на пути торговли).

В то же время, в результате роста прямых иностранных инвестиций, возрастет и конкурентоспособность Молдовы. В связи с этим эксперты предлагают ряд рекомендаций властям:

- помощь организациям Молдовы в укреплении экспертизы, в частности, в процессе улучшения инвестиционного климата в регулировании международной торговли и управления, а также в санитарной и фитосанитарной сферах, инфраструктуре качества, соблюдении норм конкуренции;

- помощь в структурном реформировании отраслей, упомянутых в Соглашении (животноводческая продукция, мясная продукция, напитки, другие первичные сельскохозяйственные товары и переработанные пищевые продукты);

- применение ZLSAC только на таможенной территории, контролируемой официальным Кишиневом, с одновременной отменой торговых преференций в Приднестровье будет иметь отрицательные экономические последствия для экономики региона и поставит под удар усилия по реинтеграции страны;

- создание системы стимулирования для приднестровских компаний, чтобы они могли привести свою деятельность в соответствие с требованиями ЕС, и в то же время создать политическое лобби для давления на элиту региона, чтобы гармонизировать регулирующие нормы с нормами ЕС;

- поддержание гибкости рынка рабочей силы – упрощение перераспределения рабочей силы по отраслям, повышение квалификации работников.

Цели Соглашения о Зоне свободной торговли:

- Устойчивый и неинфляционный рост;
- рост качества товаров и их конкурентоспособности;
- стимулирование торговли между сторонами;
- преференциальный доступ на рынки ЕС;
- создание общего рынка;
- обеспечение лояльной конкуренции на внутреннем рынке.

Преимущества ЗСТ для экспортеров:

- неограниченный доступ, без тарифных запретов на импорт на рынки ЕС сельскохозяйственной и промышленной продукции;
- устранение таможенных пошлин;
- четкие перспективы развития и стимулирования общего бизнеса;
- четкие перспективы экспорта товаров животного происхождения;
- внедрение европейских стандартов и норм в инфраструктуру качества;
- свободный и безусловный доступ к европейскому рынку услуг;
- развитие национального законодательства в сфере конкуренции;
- покрытие и расширение защиты объектов интеллектуальной собственности;
- переориентация с торговли на производство;
- возможность предоставления технической и финансовой помощи от ЕС.

Преимущества ЗСТ для импортеров:

- доступ к международной сети распределения и ведение бизнеса на международном уровне;
- рост прямых иностранных инвестиций;
- предсказуемость двустороннего законодательства – основа развития деловых связей;
- устранение тарифных/нетарифных и технических барьеров на пути торговли;
- жизнеспособный механизм решения споров.

Задачи таможи:

- упрощение таможенных процедур, связанных с внешней торговлей, и совершенствование таможенного контроля;
- устранение тарифных/нетарифных барьеров;
- эффективное таможенное администрирование путем гармонизации национального законодательства с законодательством ЕС;
- устранение некоторых таможенных выплат;
- усиление таможенного аудита для проверки происхождения товаров.

Кристина МИРОН

Совет по конкуренции намерен получить сертификат качества

Спустя год после начала процедуры ведомственной реорганизации, Совет по конкуренции объявляет о том, что появилась необходимость в приведении качественных показателей в соответствие с требованиями, предусмотренными международными стандартами – ISO, предложенными одним из европейских учреждений по сертификации. Всемирный банк уже выразил намерение предоставить 50 тыс. евро на эту процедуру, если решит, что Совет по конкуренции выполняет все условия для получения сертификации.

Виорика Кэраре, председатель Совета по конкуренции

«В Республике Молдова пока ни одна публичная центральная власть не располагает подобным сертификатом, и я надеюсь, что мы будем первыми в этом плане. Получение международного сертификата управления качеством – процесс довольно дорогостоящий и длительный, однако возможности, которые он предоставляет для учреждения по надзору за конкуренцией, довольно широки. Мы находимся сейчас на этапе подготовки пакета документов для подачи заявления на получение сертификата», – заявила председатель Совета по конкуренции Виорика Кэраре. Она утверждает, что требования для сертификации очень высоки, но их не сложно выполнить, тем более когда есть рабочая группа, занимающаяся непосредственно достижением этой цели. К тому же, Совет заручается и поддержкой американского эксперта, который помогает рабочей группе и делится собственным опытом.

В настоящее время международный сертификат ISO является стандартом самого широкого охвата, и его обладатель может использовать его в любой части мира, независимо от того, принадлежит ли он учреждению, публичной власти или компании из реального сектора экономики. Фактически сертификат является признанием сертификационным органом способности системы управления качеством отвечать стандартным требованиям. «Таким образом, все механизмы и процедуры, которые мы используем в нашей нынешней деятельности, будут приведены в соответствие с международными и европейскими стандартами. Если нам удастся получить этот сертификат, мы изменим часто встречающийся стереотип о том, что государственные учреждения не работают, а зарплату получают. Управление качеством – это когда каждый сотрудник точно знает свои обязательства на каждом этапе и пути достижения конечной цели регулятора. Я очень надеюсь, что летом следующего года мы подадим заявление на получение данного сертификата», – сказала председатель Совета по конкуренции.

Виорика Кэраре отметила, что органы сертификации качества крайне взыскательные, и после подачи заявления экспертами проводится проверка на соответствие действительности описанной ситуации. Как правило, данная проверка длится примерно 2-3 месяца, после чего выдается акт о проверке и объявляется решение о выдаче сертификата. Процедура проверки и оценки проводится регулярно раз в два года. Международный сертификат управления качеством ISO предоставляет возможность участвовать в мировом рейтинге регуляторов конкуренции, которой в настоящий момент нет в Молдове.

«Мы намерены повысить качество исполнения ведомственных функций и обязательств. Но не нужно путать нашу сферу деятельности с компетенцией непосредственной защиты интересов потребителей. Однако деятельность Совета по конкуренции направлена на благо граждан, так как на рынке, не искаженном антиконкурентными действиями, в результате наличия конкуренции растет качество товаров и услуг, предоставляемых по более низким ценам», – сказала Виорика Кэраре.

Лилия ПЛАТОН

РАСПОРЯЖЕНИЕ

О приостановлении банковских операций

на текущих счетах некоторых акционерных обществ

№45/3-О от 20.09.2013

Мониторул Официал №216-220/1485
от 04.10.2013

***

Постановлением Национальной комиссии по финансовому рынку №38/12 от 08.08.2013 (Официальный монитор Республики Молдова, 2013, №177-181, ст. 1243) было предписано должностным лицам некоторых акционерных обществ представить и опубликовать в прессе годовой отчет по ценным бумагам за 2012 год. Не все общества исполнили положения п. 1 Постановления Национальной комиссии по финансовому рынку №38/12 от 08.08.2013.

Исходя из изложенного, на основании ст. 9 ч. (1) п. с) и ст. 25 ч. (2) Закона №192-XIV от 12.11.1998 "О Национальной комиссии по финансовому рынку" (повторно опубликован в Официальном мониторе Республики Молдова, 2007, №117-126 BIS), ст. 1 ч. (2) и ст. 54 Закона №199-XIV от 18.11.1998 "О рынке ценных бумаг" (повторно опубликован в Официальном мониторе Республики Молдова, 2008, №183-185, ст. 655), ст. 2 ч. (2) Закона №1134-XIII от 02.04.1997 "Об акционерных обществах" (повторно опубликован в Официальном мониторе Республики Молдова, 2008, №1-4, ст. 1), Инструкции о составе, порядке заполнения, представления и опубликования годовой отчетности по ценным бумагам акционерного

общества, утвержденной Постановлением Национальной комиссии по финансовому рынку №18/10 от 14.05.2010 (Официальный монитор Республики Молдова, 2010, №150-152, ст. 539), Национальная комиссия по финансовому рынку

РЕШАЕТ:

1. Приостановить банковские операции на текущих счетах некоторых акционерных обществ (согласно приложению) до приведения деятельности в соответствие с требованиями законодательства, за исключением операций по пополнению данных счетов и перечислений в национальный публичный бюджет.

2. Проинформировать Главную государственную налоговую инспекцию и финансовые учреждения об ограничениях, примененных к акционерным обществам, перечисленным в приложении.

3. Контроль над исполнением настоящего распоряжения возложить на управление мониторинга эмитентов и территориальные представительства Национальной комиссии по финансовому рынку.

4. Настоящее распоряжение вступает в силу со дня принятия.

ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НАЦИОНАЛЬНОЙ КОМИССИИ ПО
ФИНАНСОВОМУ РЫНКУ
Юрие ФИЛИП

Кишинэу, 20 сентября 2013 г. №45/3-О.

Приложение к Распоряжению НКФР №45/3-О от 20.09.2013

№	Наименование акционерных обществ	Юридический адрес	IDNO
1.	ÎNTRERINDERE DE TRANSPORT AUTO "PETRICANCA" S.A.	mun. Chişinău, str. Petricani, 19	1002600018051
2.	S.A. "ARTEZIANA-17"	mun. Chişinău, str. Pădurii, 17	1003600013499
3.	S.A. "AVICOLA-TALMAZ"	r-nul Ştefan Vodă, s. Talmaza	162008072
4.	S.A. "CIMS-73"	mun. Chişinău, şos. Munceşti, 123 "a"	1004600023512
5.	S.A. "AUTOSERVICE-PÎRLIŢA"	r-nul Ungheni, s. Pîrliţa	155018073
6.	ÎNTRERINDERE MIXTĂ "FABINDLAPTE" S.A.	or. Căuşeni, şos. Tighina, 10	1002600006595
7.	S.A. "ÎNTRERINDERE DE COLECTARE ŞI DESFACERE ANENII NOI"	r-nul Anenii Noi, s. Bulboaca	1003601000302
8.	S.A. PENTRU APROVIZIONARE ŞI DESFACERE "AGROINDSERVICE"	or. Nisporeni, str. Toma Ciorbă, 2	1004609002952
9.	ÎNTRERINDERE MIXTĂ "VELA" S.A.	r-nul Ştefan Vodă, s. Palanca	1008608002045
10.	S.A. "AGROTEHNICA"	or. Străşeni, str. Miron Costin, 8	1004600071731
11.	S.A. "BAS-APARAT"	mun. Chişinău, str. Bucureşti, 12A	1008600019393
12.	S.A. "CERAMICA"	or. Căuşeni, str. Tighina, 1	1003608000530
13.	S.A. "ELECTRON-SERVICE"	mun. Chişinău, str.M. Costin, 25	1003600126586
14.	S.A. "FERTILITATEA-HÎNCEŞTI"	or. Hînceşti, str.M. Kogălniceanu, 3	1005605004508
15.	S.A. "FABRICA DE BERE VINDECEA LG"	or. Orhei, str. Vatra lazului, 26	1007606002424
16.	S.A. "AVICOLA-BUCOVĂŢ"	r-nul Străşeni, s. Bucovăţ, str. V. Alecsandri, 1	1003600152422
17.	S.A. "AVICOLA VADUL lui VODĂ"	r-nul Criuleni, s. Bălăbăneşti	1003600079903
18.	S.A. "ALET"	mun. Chişinău, str. Bucuriei, 12A	1002600035845
19.	Î. P. P. A. C. "DIONISIMUS" S.A.	r-nul Nisporeni, s. Vărzăreşti	1003609013252
20.	S.A. "MECSERVICE"	mun. Chişinău, str. Codrilor, 12	1003600015024
21.	S.A. DE MONTAJ ŞI CONSTRUCŢII "SMC-4"	or. Hînceşti, str. 31 August, 105	1004605002998
22.	S.A. "FABRICA DE CONSERVE ANENII NOI"	or. Anenii Noi, str. Concilierii Naţionale, 2	1003601003989
23.	S.A. "IALCONSTRUCT"	or. Ialoveni, str. Iurii Gagarin, 47	1004600043525
24.	S.A. "AVICOLA-ORHEI"	r-nul Orhei, s. Piatra	1003606006697
25.	S.A. "CONSTRUCŢIA-24"	or. Orhei, str. C. Negruzzi, 91	1003606009849
26.	S.A. "FABRICA DE FERMENTARE A TUTUNULUI DIN ORHEI"	or. Orhei, str. C. Negruzzi, 99	1003606014502
27.	S.A. ÎNTRERINDERE DE ACHIZIŢII ŞI DESFACERE A PRODUCŢIEI AGRICOLE "LIVADA"	r-nul Orhei, s. Peresecina	145048140
28.	S.A. BAZA "AUTOFAR"	r-nul Căuşeni, s. Căinari, str. Ştefan-Vodă	1004608000227
29.	S.A. "CAMION"	or. Anenii Noi, str. Chişinăului, 76	1003601002580

30.	S.A. "DOMANDA"	mun. Chişinău, şos. Munceşti, 621	1002600035351
31.	S.A. "EX-PROD-TRANS"	mun. Chişinău, str. Uzinelor, 4	1002600046429
32.	S.A. "INVESTCOM"	mun. Chişinău, str. Gh. Tudor, 3	1002600044573
33.	S.A. "BICOTRA"	mun. Chişinău, str. Columna, 170	1003600134077
34.	S.A. "AGROMONTAJ STRĂŞENI"	or. Străşeni, str. A. Izbaş, 2	1003600098850
35.	S.A. "EDILITAR"	or. Căuşeni, str. Poleniciin, 21	1005608001357
36.	S.A. "SEMINŢE-AGRO"	mun. Chişinău, str. Albişoara, 84/6	1003608004594
37.	S.A. "COMERŢ-PETROL"	mun. Chişinău, str. Columna, 90	1003600136369
38.	S.A. "COMPLECONS"	mun. Chişinău, str. Industria-lă, 26	1007600025757
39.	S.A. "FORJACOM"	mun. Chişinău, str. Columna, 170	1003600106883
40.	S.A. "CEREALEPROIECT"	mun. Chişinău, str. Uzinelor, 2	1004600021507
41.	S.A. "FERTILITATEA-MĂRCULEŞTI"	r-nul Floreşti, or. Mărculeşti, str. Sovhozului, 20	1013607000888
42.	S.A. "AGROMEC-ZĂBRICENI"	r-nul Edineţ, s. Zăbriceni	133013561
43.	S.A. "AUTO-REAL"	mun. Bălţi, str. Ştefan cel Mare, 137	1003602000402
44.	S.A. "DIANA"	or. Făleşti, str. A. Donici, 1	1003602010414
45.	S.A. "FERTILITATEA-OCNIŢA"	or. Ocniţa, str. 50 ani ai Biruinţei, 83	1003604013501
46.	S.A. "FERTILITATEA-SOROCA"	or. Soroca, str. Ocolirii, 3	1005607003424
47.	ÎNTRERINDERE DE COLECTARE ŞI LIVRARE "FRIGORIFER" S.A.	or. Ocniţa, str. 50 ani ai Biruinţei, 1	1005604004279
48.	S.A. "GĂINUŞA"	r-nul Sîngerei, s. Bilicenii Vechi	1003602026370
49.	"ÎNTRERINDERE DE COLECTARE ŞI DESFACERE-GLODENI" S.A.	or. Glodeni, str. Ştefan cel Mare, 1	1003602024088
50.	"ÎNTRERINDERE PENTRU REPARAŢIA ŞI DESERVIREA TEHNICII-SÎNGEREI" S.A.	r-nul Sîngerei, s. Grigorăuca, str. Centrală, 64	1006602004881
51.	S.A. "MEC COMUNAL-TRANSPORT"	mun. Bălţi, str. Ştefan cel Mare, 191	121039947
52.	S.A. "MERCURII"	or. Donduşeni, s. Tîrnova, str. Gării, 23	1006600021567
53.	S.A. "NATUR-TELECON"	r-nul Teleneşti, s. Negurenii	1006606005428
54.	S.A. PENTRU ACHIZIŢIE ŞI DESFACERE "NECTAR-NORD"	or. Rîşcani, str. Vi. Komarov, 26	1003602034942
55.	S.A. "PORUMB"	mun. Bălţi, str. B. Glavan, 1	1003602033738
56.	S.A. "PRUTTRANSAUTO"	r-nul Briceni, or. Lipcani, str. Libertăţii, 225	1005604003320
57.	S.A. "FABRICA DE VINURI DIN TELENEŞTI"	or. Teleneşti, str. Dacia, 29	1003606005542
58.	S.A. "CDC"	mun. Comrat, str. Lenin, 5	1003611002145
59.	S.A. "COMPANIA BUGEAC"	or. Vulcăneşti, str. Iurii Gagarin, 62	127010863
60.	S.A. "INLAV"	or. Vulcăneşti, str. Komsomoliskaia, 42	1004611002186
61.	S.A. "MECONS-COMRAT"	mun. Comrat, str. Ialpuşkaia, 35	1003611011529
62.	S.A. "AGROCON-1"	or. Cahul, bd. Victoriei, 11	1003603001428
63.	S.A. "STAŢIUNEA TEHNOLOGICĂ DE MAŞINI CAHUL"	or. Cahul, str.M. Viteazul, 6	1005603001743
64.	S.A. "FRUCTE"	or. Basarabeasca, str. K. Marx, 5	125004356
65.	S.A. "SPECIAL-AUTOSERVICE"	or. Taraclia, str. Voczalinaia, 89	1003610000443
66.	S.A. "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	or. Taraclia, str. Voczalinaia, 65	1003610000708
67.	S.A. "COMPLEX"	or. Taraclia, str. Voczalinaia, 18	1003610000683
68.	S.A. "BUSUIOC SUD"	or. Cahul, str. Ştefan cel Mare, 17	1003603010259
69.	S.A. "PEPINERIA PISCICOLĂ ZONALĂ CAHUL"	r-nul Cahul, s. Crihana Veche, str. Hînceşti, 40	1002603001030
70.	S.A. "IARGARA-AGROMONTAJ"	r-nul Leova, or. Iargara, str. Mioriţei, 24	1003605151682
71.	S.A. "AGROTEHSERVICE"	or. Taraclia, str. Pervomaiscaia, 73	1003610003064
72.	S.A. "BAZA INTERGOSPODAREASCĂ DE TRANSPORT AUTO NR. 8"	or. Cahul, str. Muncii, 1	1003603006397
73.	S.A. "PROT-CANTEMIR" (S.A. "ÎNTRERINDERE RAIONALĂ PENTRU REPARAŢIE ŞI DESERVIREA TEHNICII")	r-nul Cantemir, s. Cania, str. 31 August, 38	1004603003887